

UMOWA NA REALIZACJĘ ROBÓT BUDOWLANYCH [***] NR [***]

zawarta w [***], w dniu [***] r. *[lub wariantowo jeżeli umowa jest podpisywana kwalifikowanym podpisem elektronicznym:]* w dniu podpisania przez ostatnią ze Stron, pomiędzy:

Polską Spółką Gazownictwa sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, ul. Wojciecha Bandrowskiego 16, 33-100 Tarnów, Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze, adres: 41-800 Zabrze ul. Szczęść Boże 11, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000374001, NIP 525 24 96 411, REGON 142739519, o kapitale zakładowym 10.488.917.050,00 zł, którą reprezentują:

1. Ziemowit Podolski – prokurent (prokura oddziałowa łączna)
2. Łukasz Pigula – prokurent (prokura oddziałowa łączna)
3. Joanna Śnieżko – Barańska - prokurent (prokura oddziałowa łączna)

Do reprezentowania Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch spośród trzech prokurentów oddziałowych.

zwaną dalej „**Zamawiającym**”

a

_____ z siedzibą w _____, ul. _____, _____-_____, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy _____, _____ Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS _____, NIP _____, REGON _____, o kapitale zakładowym _____, którą reprezentuje:

1. _____ – _____,
2. _____ – _____,

[Lub wariantowo w przypadku gdy umowę podpisują nie osoby ujawnione w KRS, a pełnomocnik:]

_____ – Pełnomocnik, na podstawie załączonego do umowy pełnomocnictwa,

zwaną dalej „**Wykonawcą**”.

[Lub wariantowo w przypadku zawarcia umowy z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą:]

_____ prowadząca/cym działalność gospodarczą pod firmą: _____ z siedzibą w _____, ul. _____, _____-_____, NIP _____, REGON _____, działając-ą/ym osobiście / któr-ą/ego reprezentuje _____ jako pełnomocnik na podstawie załączonego do umowy pełnomocnictwa,

zwan-ą/ym dalej „**Wykonawcą**”.

Zamawiający i Wykonawca są również w dalszej części umowy zwani łącznie „**Stronami**”, a każdy z osobna „**Stroną**”.

Niniejsza umowa jest w dalszej jej części zwana „**Umową**”.

Umowa została zawarta w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia niepublicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego.

§ 1. PRZEDMIOT UMOWY

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca zobowiązuje się przebudować, dokonać niezbędnych sprawdzeń i rozruchów oraz oddać do użytkowania gazociąg z przyłączami w miejscowościach Kamienica Polska (**Roboty**), zgodnie z dokumentacją projektową (**Projekt**), co łącznie stanowić będzie przedmiot Umowy (**Przedmiot Umowy**).

2. Wykonawca zobowiązany jest do zapoznania się z „Ogólnymi Warunkami Umów Realizowanych dla Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.” z dnia 29.12.2023 r. (**OWU**), dostępnymi na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: *Dla kontrahenta / Pliki do pobrania*. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z OWU przed zawarciem Umowy, nie wnosi do nich zastrzeżeń oraz akceptuje je w całości. Strony potwierdzają, iż OWU stanowią integralną część Umowy. W przypadku rozbieżności pomiędzy zapisami Umowy a OWU, OPZ lub innych załączników, pierwszeństwo mają zapisy Umowy, z zastrzeżeniem § 12 OWU.
3. Integralną część Umowy stanowi wzór Harmonogramu terminowo–rzeczowo-finansowego (**Harmonogram TRF**), stanowiący Załącznik Nr 1 do Umowy. Wykonawca opracuje Harmonogram TRF prześle do zatwierdzenia Zamawiającemu zgodnie z postanowieniami §2.1.2 Umowy.
4. Przedmiot Umowy obejmuje w szczególności:
  - 1) przebudowę:
    - a) Typ obiektu: Gazociąg z przyłączami
    - b) Lokalizacja: Kamienica Polska (Etap I i Etap II)
    - c) Długość sieci – podana długość planowanego gazociągu jest ilością szacunkową i może ulec zmianie w przypadku zmiany uwarunkowań formalno-prawnych i/lub środowiskowych; Strony oświadczają, iż zwiększenie długości gazociągu do 1,5% nie będzie skutkowało zwiększeniem wynagrodzenia Wykonawcy.
      - Gazociąg śr/c Dz 160PE 100 SDR 17,6 RC o długości L= 2021,2mb
      - Gazociąg śr/c Dz 90 PE 100 SDR 17,6 RC o długości L= 1,4mb
      - Gazociąg śr/c Dz 63 PE 100 SDR 11 RC o długości L=47,5mb
      - Gazociąg śr/c Dz 50 PE 100 SDR 11 RC o długości L=915,1mb
      - Gazociąg śr/c Dz 40 PE 100 SDR 11 RC o długości L= 567,4mb
      - Gazociąg śr/c Dz 32 PE 100 SDR 11 RC o długości L=288,8mb
      - Przyłącza gazu 96 szt. w tym 11 przepięcia o długości L= 1898,1mb
  - 2) dostawę mediów rozruchowych – jeżeli są wymagane,
  - 3) wykonanie prac towarzyszących budowie / przebudowie, o której mowa w pkt 1).
5. Integralną część Umowy stanowi szczegółowy opis Przedmiotu Umowy oraz obowiązków Wykonawcy zawarty w: Opisie Przedmiotu Zamówienia (**OPZ**) stanowiący **Załącznik Nr 2**, Projekt: wraz ze zgłoszeniem robót nr: AB.6743.180.2022 z dnia 28.03.2022, AB.6743.178.2022 z dnia 28.03.2022, AB.6743.1394.2022 z dnia 19.12.2022 stanowiących **Załącznik Nr 3**
6. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z terenem budowy oraz z przekazanymi przez Zamawiającego dokumentami dotyczącymi Robót, w szczególności z Projektem, i nie wnosi do nich żadnych uwag.
7. Wykonawca i Zamawiający zobowiązują się do współdziałania przy wykonaniu Umowy, w celu należytej realizacji Przedmiotu Umowy.
8. Podstawowe wymagania dotyczące realizacji Przedmiotu Umowy:
  - 1) wykonanie robót budowlano - montażowych zgodnie z następującymi regulacjami wewnętrznymi dostępnymi na stronie Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. pod adresem (Regulacje wewnętrzne, Standardy i normy, Cel i zakres regulacji wewnętrznych):
    - a) <https://www.psgaz.pl/wymagania-techniczne>
    - b) <https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego>
    - c) <https://www.psgaz.pl/pliki-do-pobrania>
  - 2) Wykonawcy zobligowani są do zapoznania się z dokumentami udostępnianymi przez Zamawiającego tj.:

- a) Instrukcją systemową SAP-GIS - Wykonywanie pomiarów geodezyjnych dla potrzeb PSG sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze,
  - b) **Załącznikiem nr 5** do Umowy – instrukcje wykonywania prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych w PSG sp. z o.o.,
  - 3) W przypadku konieczności wykonania prac gazoniebezpiecznych, prace te należy zgłosić w Aplikacji Zgłaszania Prac Gazoniebezpiecznych (<https://zpg-zabrze.psgaz.pl>). Brak dostępu do Aplikacji lub problemy ze zgłoszeniem prac gazoniebezpiecznych należy zgłosić na adres e-mail: zpg.pomoc@psgaz.pl
9. Mające zastosowanie zasady realizacji Przedmiotu Umowy, obowiązujące u Zamawiającego:
- 1) wymagania zawarte w regulacjach wewnętrznych Zamawiającego umieszczone na stronie: www.psgaz.pl w zakładce: [Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania procesu inwestycyjnego](#), tj.:
    - a) procedura realizacji inwestycji i remontów wraz z załącznikami
  - 2) standardy i wytyczne obowiązujące u Zamawiającego, określone na stronie: www.psgaz.pl w zakładce: [Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania techniczne](#), tj.:
    - a) Zasady budowy, technologii zgrzewania i napraw polietylenowych sieci gazowych,
    - b) Zasady budowy, technologii spajania i napraw stalowych sieci gazowych,
    - c) Zasady projektowania i budowy stacji gazowych i zespołów gazowych na przyłączy,
    - d) Zasady projektowania i budowy ochrony przeciwkorozyjnej stalowych sieci gazowych
    - e) Warunki techniczne dla standardowych szafek gazowych,
    - f) Zasady w zakresie wizualizacji stacji, zespołów gazowych oraz naziemnych układów gazowych,
  - 3) wzory druków dla odbiorów prac umieszczone na stronie: www.psgaz.pl w zakładce: [Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania procesu inwestycyjnego](#) w pliku: "Załączniki do Procedury Realizacja inwestycji i remontów w PSG
  - 4) Wymogi uzupełniające Zamawiającego dotyczące realizacji robót spawalniczych w trakcie realizacji umowy **Załącznik Nr 8**
10. Zamawiający oświadcza, że posiada status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 6) ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
11. W przypadku, jeżeli kilka podmiotów występuje wspólnie jako Wykonawca (**członkowie Konsorcjum**), to Strony przyjmują następujące zasady realizacji Umowy:
- 1) Postanowienia Umowy dotyczące Wykonawcy stosuje się odpowiednio do wszystkich członków Konsorcjum. Wykonawcy ci wyznaczają spośród siebie odpowiednio umocowanego pełnomocnika - Lidera – umocowanego przez pozostałych członków konsorcjum do zaciągania zobowiązań, a także składania i przyjmowania oświadczeń w imieniu wszystkich członków realizujących wspólnie Umowę jako Wykonawca. Lider upoważniony jest także do wystawiania faktur, przyjmowania płatności od Zamawiającego i do przyjmowania poleceń, zawiadomień i oświadczeń na rzecz i w imieniu wszystkich podmiotów realizujących wspólnie Umowę jako Wykonawca, do momentu przekazania zgodnego oświadczenia o zmianie lidera;
  - 2) Zamawiający może przekazywać oświadczenia, zawiadomienia oraz realizować płatności na rzecz Lidera, o którym mowa w pkt 1) powyżej, co będzie wystarczające dla należytego wykonania Umowy przez Zamawiającego, a realizacja płatności do rąk Lidera zwolni Zamawiającego z zobowiązań wobec pozostałych podmiotów realizujących wraz z Liderem wspólnie Umowę jako Wykonawca.
  - 3) Zamawiający może żądać od każdego z członków Konsorcjum realizujących wspólnie Umowę indywidualnego złożenia lub powtórzenia dowolnego oświadczenia lub zapewnienia przewidzianego w Umowie, a także kierować wszelkie oświadczenia i zawiadomienia do dowolnego spośród członków Konsorcjum realizujących wspólnie

Umowę jako Wykonawca i będą one skuteczne względem pozostałych wszystkich członków Konsorcjum. Jednocześnie Zamawiający nie ma obowiązku przyjmować jakichkolwiek oświadczeń lub zawiadomień pozostałych podmiotów działających jako członkowie Konsorcjum a, które nie pochodzą od Lidera lub nie zostały złożone za jego pośrednictwem.

- 4) Wszyscy członkowie Konsorcjum występujący wspólnie jako Wykonawca, o których mowa w pkt 1) powyżej, są solidarnie odpowiedzialni względem Zamawiającego za wykonanie Umowy, a także jej niewykonanie lub nienależyte wykonanie oraz wniesienie Zabezpieczenia, w tym za wszelkie szkody powstałe w związku z realizacją Umowy, m. in. szkody na osobie trzeciej lub w mieniu osoby trzeciej i szkody w środowisku naturalnym - niezależnie od podstawy odpowiedzialności z tego tytułu.
  - 5) W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że odpowiedzialność solidarna członków Konsorcjum występujących jako Wykonawca obejmuje także następstwa braku rozliczenia Podwykonawców oraz działania lub zaniechania Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, a także obowiązek zwolnienia Zamawiającego z odpowiedzialności względem osób trzecich.
12. Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę na przekazanie Umowy, a także wszelkich niezbędnych danych i dokumentów związanych z jej wykonywaniem do wiadomości wykonawców, którzy świadczą lub będą świadczyć na rzecz Zamawiającego usługi nadzoru, księgowe, prawne, doradcze i inne, konieczne z punktu widzenia realizacji zadania inwestycyjnego stanowiącego Przedmiot Umowy ze względu na interes Zamawiającego.
  13. Zamawiający oświadcza, że planuje ubiegać się o to, aby Przedmiot Umowy został zakwalifikowany jako zamówienie współfinansowane ze środków Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027, Działanie FENX.02.03 Infrastruktura energetyczna. Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę na przekazanie Umowy, a także wszelkich niezbędnych danych i dokumentów związanych z jej wykonywaniem do wiadomości instytucjom nadzorującym i kontrolnym związanym w trakcie procesu ubiegania się o współfinansowanie Przedmiotu Umowy.
  14. Wykonawca jest zobowiązany do współdziałania z Zamawiającym w zakresie niezbędnym do pozyskania, a następnie dostosowania Przedmiotu Umowy do wymogów wynikających z umowy o dofinansowanie zamówienia współfinansowanego ze środków Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027, Działanie FENX.02.03 Infrastruktura energetyczna w przypadku jej podpisania przez Zamawiającego. Wykonawca wyraża zgodę na wprowadzenie zmian do Umowy w zakresie w jakim będzie to konieczne w celu jej dostosowania do umowy o dofinansowanie zawartej przez Zamawiającego.
  15. Zamawiający informuje, że Projekt powstawał w latach 2017-2022 i wymaga zaktualizowania przez Wykonawcę. Wykonawca przed przystąpieniem do realizacji robót budowlanych zobowiązuje się ustalić ewentualną potrzebę aktualizacji dokumentacji formalno - prawnej zawartej w Projekcie i pozyskać wszelkie niezbędne zgody, uzgodnienia, warunki, pozwolenia, decyzje i inne rozstrzygnięcia niezbędne dla realizacji Przedmiotu Umowy. Aktualizację do Projektu Wykonawca przygotowuje we własnym zakresie w ramach wynagrodzenia wskazanego w §8.1.
  16. Podane długości gazociągów są szacunkowe i mogą ulec zmianie, stwierdzona na etapie odbiorów różnica długości nieprzekraczająca 15 procent podanej długości nie stanowi podstawy do zmiany Umowy.
[Zapis opcjonalny – do stosowania w przypadku, gdy Wykonawca ma status dużego przedsiębiorcy:]
  17. Wykonawca oświadcza, że posiada status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

§ 2. OBOWIĄZKI WYKONAWCY

1. W celu prawidłowego wykonania całego Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązuje się do:

- 1) zrealizowania Robót zgodnie z Projektem i postanowieniami Umowy, OPZ, przepisami powszechnie obowiązującymi i właściwymi normami, zasadami aktualnej wiedzy technicznej oraz sztuką budowlaną, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami BHP, przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz przepisami dotyczącymi ochrony środowiska,
- 2) dostarczenia do zatwierdzenia przez Zamawiającego, Harmonogramu Terminowo-Rzeczowo-Finansowego (Harmonogram TRF) realizacji Umowy według wzoru stanowiącego **Załącznik Nr 1 do Umowy** w ciągu 10 (słownie: dziesięciu) dni roboczych (rozumianych jako dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy – dalej Dni robocze) od daty zawarcia Umowy. Szczegóły dotyczące sporządzenia harmonogramu TRF zawiera §4.

Z dniem zatwierdzenia przez Zamawiającego Harmonogramu Terminowo-Rzeczowo-Finansowego (Harmonogram TRF) staje się on integralną częścią Umowy stanowiący **Załącznik Nr 1** do Umowy w miejsce wzoru Harmonogram TRF.

- 3) dostarczenia w ciągu 5 (słownie: pięciu) Dni roboczych od dnia zatwierdzenia przez Zamawiającego Harmonogramu TRF do zatwierdzenia przez Zamawiającego harmonogramu taktycznego realizacji Umowy (**Harmonogram Taktyczny**) sporządzonego w oparciu o „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, stanowiący Załącznik Nr 6;
- 4) dostarczenia w ciągu 5 (słownie: pięciu) Dni roboczych od dnia zatwierdzenia przez Zamawiającego Harmonogramu TRF do zatwierdzenia przez Zamawiającego harmonogramu pokazującego szczegółowo kolejność prac Wykonawcy w kolejnych trzech miesiącach od aktualnej daty zawarcia Umowy (**Harmonogram Operacyjny**), oraz do dostarczania na tych samych zasadach Harmonogramu Operacyjnego dla kolejnych miesięcy w każdym kolejnym miesiącu realizacji Umowy w taki sposób aby Zamawiający dysponował Harmonogramem Operacyjnym na następne trzy miesiące kalendarzowe sporządzonym zgodnie w oparciu o „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, stanowiący Załącznik Nr 6;
- 5) dostarczenia w ciągu 30 (słownie: trzydziestu) dni od dnia zawarcia Umowy dla Inwestycji objętej Przedmiotem Zamówienia, do zatwierdzenia przez Zamawiającego, Planu Zarządzania Jakością sporządzonego w oparciu o „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, stanowiący Załącznik Nr 6;
- 6) cyklicznego raportowania o postępie realizacji i problemach związanych z realizacją Przedmiotu Umowy, zgodnie z postanowieniami, „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, stanowiący Załącznik Nr 6;
- 7) organizacji prac zmierzających do wykonania Przedmiotu Umowy zgodnie z §4 Umowy oraz OPZ.
- 8) bezzwłocznego poinformowania Zamawiającego o napotkanych trudnościach i o wszelkich zagrożeniach dla realizacji Umowy w terminie lub zakresie w niej wskazanym, nie później niż w ciągu 2 (słownie: dwóch) Dni roboczych od daty powzięcia stosownej wiadomości przez Wykonawcę poprzez wypełnienie formularza Zgłoszenia problemu zgodnie z postanowieniami, „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, stanowiący Załącznik Nr 6; ponadto Wykonawca na własny koszt niezwłocznie podejmie działania mające na celu usunięcie wszelkich trudności i zagrożeń, w szczególności doprowadzi własnym staraniem do uzyskania stosownych zgód, pozwoleń i zawarcia stosownych umów,

- 9) Wykonawca zobowiązuje się, że niezwłocznie, nie później niż w dniu doręczenia korespondencji, poinformuje Zamawiającego o fakcie otrzymania przez Wykonawcę decyzji lub uzgodnień wraz z przekazaniem Zamawiającemu kopii otrzymanej decyzji lub uzgodnienia (wraz z podaniem daty doręczenia) do Koordynatora, o którym mowa w § 15.5.1) uniemożliwiających wykonanie Przedmiotu Umowy, nakładających na Zamawiającego obowiązki, w tym takie jak: obowiązek odtworzenia pasa jezdni poza założony pas Robót, wejście w nowo wykonaną nawierzchnię, która została objęta gwarancją, albo takie w których przewidziano natychmiastową wykonalność;
- 10) przekazywania wszelkich decyzji, zezwoleń, uzgodnień lub innych rozstrzygnięć w toku postępowań prowadzonych w imieniu i na rzecz Zamawiającego przed organami publicznymi do Koordynatora, o którym mowa w § 15.5.1) niezwłocznie, nie później niż następnego Dnia roboczego od dnia doręczenia wraz z pisemną informacją o dacie odbioru tej korespondencji, możliwości wniesienia środka zaskarżenia i dokonania analizy sprawy pod kątem zasadności jej zaskarżenia pod kątem interesu prowadzonej Inwestycji;
- 11) Wykonawca ma obowiązek wnoszenia środków zaskarżenia (skarg, odwołań, zażaleń) wszelkich niekorzystnych decyzji, zezwoleń, uzgodnień lub innych negatywnych rozstrzygnięć w toku postępowań administracyjnych prowadzonych w imieniu i na rzecz Zamawiającego w związku z realizacją Przedmiotu Umowy. Jeżeli Wykonawca ma wątpliwości czy zasadne jest składanie środka zaskarżenia, decyzja powinna zostać podjęta wspólnie z Zamawiającym po konsultacji z Koordynatorem. Wykonawca ma możliwość odstąpienia od tego obowiązku wniesienia środka zaskarżenia, jeżeli uzyska na to pisemną zgodę Zamawiającego. Jeżeli interes Zamawiającego przemawia za skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego lub sądowo - administracyjnego to decyzję i dalsze kroki w tym w tym zakresie podejmie Zamawiający.
- 12) wykonania Umowy zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska:
  - a) Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ewentualne szkody w środowisku obejmujące szkody w chronionych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, w wodach, w powierzchni ziemi, a także spowodowane działalnością stwarzającą ryzyko wystąpienia szkody (m.in. obejmującej gospodarowanie odpadami komunalnymi, odpadami niebezpiecznymi oraz innymi niż niebezpieczne, emisję do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pobór wód, gospodarowanie odpadami wydobywczymi, stosowanie i transport substancji i mieszanin niebezpiecznych, środków ochrony roślin); wywołane swoim zachowaniem, a także zachowaniem podwykonawców, jeżeli korzysta z ich pomocy; w szczególności odpowiedzialność Wykonawcy obejmuje również pokrycie ewentualnych kar za wskazane zachowania, jeśli zostaną nałożone,
  - b) Wykonawca uzyska w imieniu i na rzecz Zamawiającego wymagane przez przepisy prawa decyzje, zezwolenia itd. dotyczące ochrony środowiska, których posiadanie jest niezbędne do prawidłowego wykonania Umowy, w tym również dokona stosownych uzgodnień z właściwymi organami w przypadku wszelkiej ingerencji w zieleń (drzewa, krzewy, trawniki itp.) lub kolizji na trasie sieci gazowej z drzewostanem,
  - c) wszelkie prace w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów oraz w bliskim otoczeniu drzew Wykonawca obowiązany jest prowadzić zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - d) prowadzenia działań mających na celu ochronę wartości przyrodniczych, zasobów środowiska, a także ograniczenie oddziaływania na środowisko, wynikających z realizacji Przedmiotu Umowy zgodnie z dokumentem „Zasady nadzoru przyrodniczego inwestycji PSG sp. z o.o.” –dostępne w zakładce: Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania procesu inwestycyjnego,
  - e) sporządzenia Planu Zadań Ochrony Środowiska zgodnie z dokumentem „Wytyczne w zakresie wykonywania Planu Zadań Ochrony Środowiska dla inwestycji PSG sp. z o.o.” - Wydanie Nr 1 z dnia 18.11.2021r., dostępnym na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Wymagania dla wykonawców / Wymagania procesu inwestycyjnego,
- 13) wykonywania robót zgodnie z przepisami i zasadami BHP oraz przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnienia ich przestrzegania na terenie budowy, w tym:

- a) przestrzegania „Wymagań w zakresie BHP, Ppoż. i OŚ oraz klauzuli etycznej dla Wykonawców świadczących usługi na rzecz i terenie PSG sp. z o.o.” (**Wymagania**), dostępnych na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z Wymaganiami przed zawarciem Umowy, nie wnosi do nich zastrzeżeń oraz akceptuje je w całości, jak również zobowiązuje się do zapoznania z Wymaganiami swoich pracowników oraz inne osoby, przy pomocy których będzie realizował Przedmiot Umowy,
  - b) zapoznania pracowników z „Charakterystyką pracy oraz identyfikacją zagrożeń wraz z oceną ryzyka zawodowego podczas prowadzenia prac przez wykonawców zewnętrznych na sieciach gazowych, obiektach i terenach Polskiej Spółki Gazownictwa” dostępną na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania; Wykonawca oświadcza, że zapoznał się i pracowników z w/w dokumentem,
  - c) przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych oraz obowiązujących regulacji wewnętrznych u Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta a także w Załączniku Nr 5
  - d) prowadzenia prac na rzecz Zamawiającego w sposób zapewniający zabezpieczanie mienia w obszarze prac przed uszkodzeniem,
- 14) poniesienia wszystkich kosztów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy, opłat administracyjnych i skarbowych niezastrzeżonych w sposób jednoznaczny do poniesienia przez Zamawiającego w Umowie,
  - 15) zapoznania się przed przystąpieniem do wykonywania Przedmiotu Umowy z treścią obowiązującego Programu Zgodności Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. (**Program zgodności**), którego celem jest zapewnienie równego i niedyskryminującego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz ochrona sensytywnych informacji handlowych; Program Zgodności oraz lista użytkowników systemu dystrybucyjnego są dostępne na stronie internetowej Zamawiającego pod adresem www.psgaz.pl, w zakładce: Dla kontrahenta / Pliki do pobrania; Wykonawca w ramach wykonywania Umowy zobowiązuje się do równego i niedyskryminującego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego Zamawiającego oraz ochrony sensytywnych informacji handlowych, jak również wykorzystywania przedmiotowych danych jedynie w zakresie niezbędnym do realizacji Umowy,
  - 16) wykonania przebudowy istniejących sieci uzbrojenia terenu kolidujących z trasą gazociągu, których przebudowa wynika z wydanych uzgodnień od właściwych gestorów, zgodnie z wydanymi w tym celu warunkami technicznymi gestora sieci i przewidzianymi w Projekcie,
  - 17) spełnienia obowiązków określonych w Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ) stanowiącej podstawę do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w wyniku rozstrzygnięcia którego zawarto niniejszą Umowę, w tym w szczególności obowiązku skierowania do wykonania Przedmiotu Umowy osób wskazanych w toku ubiegania się przez Wykonawcę o zamówienie w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu,
  - 18) organizacji i zarządzania wykonywaniem Przedmiotu Umowy zgodnie z zasadami wskazanymi w §4 Umowy,
  - 19) stosowania Wymogów uzupełniających Zamawiającego dotyczących realizacji robót spawalniczych w trakcie realizacji umowy o roboty budowlane znajdujących się w Załączniku Nr 8 do Umowy
2. W celu wykonania Robót, w ramach wynagrodzenia przewidzianego Umową, Wykonawca zobowiązuje się w szczególności do:
    - 1) wykonania Robót zgodnie z zasadami, które określono w §1 Umowy,
    - 2) uzyskania od Zamawiającego zgody na rozpoczęcie robót budowlanych,
    - 3) protokolarnego odebrania od Zamawiającego terenu budowy,

- 4) prowadzenia Robót wyłącznie na nieruchomościach, co do których uzyskana została zgoda właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy na ich prowadzenie, zgodnie z informacją przekazaną przez Zamawiającego,
- 5) ustanowienia kierownika budowy oraz powierzenia funkcji kierownika budowy osobie posiadającej wymagane prawem uprawnienia, jeżeli będą wymagane, oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, a także przekazanie danych tych osób Zamawiającemu,
- 6) zapewnienia i wykonania obsługi geodezyjnej budowy, w szczególności tyczenia sieci gazowej i sporządzenia dokumentacji geodezyjnej oraz sporządzenia zwymiarowanych szkiców powykonawczych i przekazania Zamawiającemu wersji papierowej i elektronicznej efekty wykonanych czynności geodezyjnych,
- 7) dysponowania zespołem pracowników i sprzętu w takiej liczbie, która zagwarantuje możliwość wykonania Przedmiotu Umowy w terminie wskazanym w §6.7 Umowy, tj. terminie odbioru końcowego
- 8) wykonania robót budowlano-montażowych zgodnie z Projektem oraz uzyskaniem ostatecznym pozwoleniem na budowę albo zgłoszeniem zamiaru rozpoczęcia robót niewymagających pozwolenia na budowę,
- 9) przeprowadzenie pod nadzorem Zamawiającego wszystkich niezbędnych testów i prób na sieci i obiektach technologicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do wykonania Przedmiotu Umowy a także rozruchu, nagazowania, oraz prac przełączeniowych i włączeniowych do czynnej sieci gazowej,
- 10) ścisłej współpracy ze wskazaną przez Koordynatora ze strony Zamawiającego właściwą jednostką Zamawiającego, która będzie nadzorowała wykonywane przez Wykonawcę prace włączeniowe do czynnej sieci gazowej, w tym w zakresie uzgodnienia terminu i potwierdzenia technologii wykonania prac włączeniowych oraz zakupu i dostawy przez Wykonawcę materiałów niezbędnych przed przystąpieniem do ich wykonania,
- 11) wykonanie wszelkich niezbędnych wycinek drzew i krzewów przewidzianych w Projekcie oraz decyzjach i zezwoleniach, przy czym do Wykonawcy należy także usunięcie pni i korzeni pozostających po wycince drzew i krzewów, odtworzenie tego terenu, a także dokonanie nasadzeń zastępczych i kompensacyjnych, w tym zakup niezbędnych materiałów i sadzonek oraz zachowanie warunków pielęgnacyjnych po nasadzeniu w tym dochowanie obowiązków utrzymania żywotności nasadzonych roślin przez czas określony, jeżeli te zostały przewidziane w decyzjach lub innych rozstrzygnięciach. W razie niedochowania przez Wykonawcę tym warunkom lub obciążenia Zamawiającego opłatą za wycinkę drzew i krzewów, Wykonawca jest zobowiązany zwrócić wszystkie związane z tym koszty lub odszkodowania, które w związku z tym zdarzeniem Zamawiający zapłaci lub będzie zobowiązany do zapłaty, w terminie 7 (siedmiu) dni od otrzymania wezwania.
- 12) zapewnienia nadzoru archeologicznego zgodnie z wymaganiami przepisów prawa i Projektem – o ile wymagane,
- 13) przeprowadzenia badań saperskich w pasie montażowym przed rozpoczęciem robót oraz zapewnienia niezbędnego nadzoru saperskiego na etapie prowadzenia robót ziemnych – o ile wymagane,
- 14) zapewnienia nadzoru przyrodniczego zgodnie z wymaganiami wydanych decyzji administracyjnych, w szczególności zgodnie z decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach, a także regulacjami środowiskowymi Zamawiającego dostępnymi na stronie internetowej <https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego>
- 15) w zakresie realizacji prac budowlanych na udostępnionych przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomościach, Wykonawca zobowiązuje się do:
  - a) zapoznania się z warunkami prowadzenia Robót na danej nieruchomości na podstawie których Zamawiający uzyskał prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i bezwzględnego przestrzeganiu wskazanych tam warunków,
  - b) zaktualizowanie wszystkich niezbędnych tytułów prawnych o ile te zostały wydane na czas określony i uległy dezaktualizacji przed rozpoczęciem Robót.

- c) złożenia stosownych wniosków lub pisemnego poinformowania właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców przed rozpoczęciem Robót o zamiarze prowadzenia Robót oraz terminie rozpoczęcia prac z minimum 7 dniowym wyprzedzeniem, chyba że inny termin będzie wynikał z umowy o dysponowaniu nieruchomością na cele budowlane, którą zawarł Zamawiający, lub decyzji stanowiącej podstawę tytułu prawnego;
- d) sporządzenia i podpisania z właścicielem, użytkownikiem wieczystych lub zarządcą nieruchomości protokołu przekazania, a po wykonaniu prac protokołu odbioru terenu prowadzenia Robót,
- e) właściwego zabezpieczenia przed zniszczeniem lub uszkodzeniem, na swój koszt, istniejących na przedmiotowym terenie sieci uzbrojenia terenu, nawierzchni, pozostałych obiektów mogących ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu w trakcie prowadzenia Robót, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów wynikających z umowy o dysponowaniu nieruchomością na cele budowlane którą zawarł Zamawiający,
- f) właściwego zorganizowania i oznakowania terenu budowy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i zasadami, a w szczególności z projektem organizacji ruchu o ile będzie wymagany,
- g) wykonania dokumentacji fotograficznej i wideo na każdej z nieruchomości dokumentującej stan nieruchomości przed rozpoczęciem prowadzenia prac, sposób oznakowania wykopów i zabezpieczenia terenu budowy, a następnie stan po przywróceniu nieruchomości do stanu poprzedniego,
- h) oznakowania wykopów i zabezpieczenia terenu budowy w sposób wykluczający tworzenie zagrożenia dla osób trzecich,
- i) przedstawienia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy drogi projektu organizacji ruchu na czas Robót, o ile będzie wymagany,
- j) prowadzenia Robót w sposób jak najmniej uciążliwy dla osób trzecich oraz zapewnienia w czasie budowy możliwości bezpiecznego dojścia i dojazdu do budynków, obiektów i terenów znajdujących się w sąsiedztwie Robót,
- k) wykonania rozbiórki nawierzchni, wykopów z wywozem ziemi, a po zakończeniu robót ziemnych doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego w tym: odtworzenia nawierzchni utwardzonych, nasadzeń i trawników itp., zgodnie z wytycznymi zarządcy, użytkownika wieczystego lub właściciela terenu, z uwzględnieniem konieczności ponownych robót ziemnych i odtworzeniowych po pracach włączeniowych,
- l) poniesienia opłat w związku z wnioskami do zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego, niezbędnymi do realizacji Przedmiotu Umowy (które to wnioski składa w swoim imieniu Wykonawca); jeżeli zarządca drogi odmówi wydania decyzji o zajęciu pasa drogowego na rzecz Wykonawcy, decyzję o zajęciu pasa drogowego Wykonawca uzyska na rzecz Zamawiającego i przekaze Zamawiającemu, w przypadku gdy Zamawiający nie odwoła się od decyzji wydanej na jego rzecz, Zamawiający dokona opłaty za zajęcie pasa drogowego w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna oraz wystawi na Wykonawcę fakturę opiewającą na kwotę poniesioną tytułem uiszczonych opłat za zajęcie pasa drogowego; Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty ww. opłaty na rzecz Zamawiającego w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od daty otrzymania faktury; za dzień płatności Strony przyjmują dzień uznania na rachunku bankowym Zamawiającego,
- m) poniesienia wszelkich opłat z tytułu prowadzenia prac bez wymaganego pozwolenia, zezwolenia lub uzgodnienia oraz naprawienia, w zakresie własnym i na swój koszt, ewentualnych szkód, jakie mogą zaistnieć w trakcie wykonywania Robót w terenie z winy lub zaniedbania ze strony Wykonawcy, w tym poniesienia kosztów ewentualnych kar, w tym również kar za przekroczenie powierzchni / terminu zajęcia pasa drogowego, określonych w decyzjach wydanych na rzecz Zamawiającego,
- n) po wykonaniu prac odtworzeniowych – uporządkowania terenu po Robotach, spisania protokołu odbioru prac z właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości, na której prowadzone były prace i przekazania Zamawiającemu dokumentów potwierdzających doprowadzenie terenu po Robotach do stanu

- pierwotnego; jeżeli właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, bezpodstawnie odmawia podpisania protokołu, Wykonawca po udzieleniu pisemnych wyjaśnień Zamawiającemu przedstawić, zamiast oświadczenia podpisanego przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości, własne oświadczenie o doprowadzeniu terenu po Robotach do stanu pierwotnego wraz z materiałem dowodowym (fotografie i wideo) dotyczącym stanu nieruchomości po odtworzeniu,
- o) zaspokojenia roszczeń właścicieli lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do nieruchomości w zakresie nieprawidłowego przywrócenia przez Wykonawcę terenu w pasie lub poza pasem montażowym do stanu poprzedniego,
  - p) odpowiedniego składowania i zabezpieczenia mienia niezbędnego do wykonania Robót, w tym materiałów zgodnie z dokumentacją lub wymogami producentów wykorzystywanych materiałów,
  - q) zagospodarowania odpadów, powstałych w trakcie realizacji zadania, jako wytwórca zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa,
  - r) do wykonania robót narzuconych przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy terenu, które zostały określone w umowach, decyzjach i uzgodnieniach z w/w podmiotami,
- 16) zawiadomienia przedstawiciela wyznaczonego przez Zamawiającego do pełnienia funkcji Inspektora Nadzoru o terminie prowadzenia Robót na 3 (słownie: trzy) Dni robocze przed ich rozpoczęciem,
- 17) wykonywania Robót zgodnie z zaleceniami i wskazaniem inspektora nadzoru Zamawiającego (**Inspektor Nadzoru Zamawiającego**); szczegółowe zasady współpracy pomiędzy Wykonawcą a Nadzorem Inwestorskim (Inspektorem Nadzoru Zamawiającego) określa „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, stanowiący Załącznik Nr 6 do Umowy
- 18) Wykonawca najpóźniej na 5 Dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem prac gazoniebezpiecznych w szczególności prac wyłączeniowych, przełączeniowych i rozruchowych Umowy zwróci się do Zamawiającego o wyrażenie zgody na podjęcie tych czynności. Wykonawca nie może przystąpić do prowadzenia prac wyłączeniowych, przełączeniowych i rozruchowych bez zapewnienia nadzoru Zamawiającego i jego zgody na przeprowadzenie tych czynności uzyskanej na piśmie.
- 19) jeżeli jest on przewidziany dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na 30 dni przed terminem oddania do użytkowania obiektu objętego Robotami, zobowiązany jest poinformować właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o planowanym terminie oddania do użytkowania obiektu objętego Robotami oraz terminie zakończenia rozruchu obiektu objętego Robotami.; Wykonawca zobowiązany będzie do czynnego udziału w kontrolach prowadzonych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska,
- 20) wykonania wszelkich czynności i prac niezbędnych dla uniknięcia wystąpienia awarii na czynnej sieci gazowej w bezpośrednim sąsiedztwie Robót, a w przypadku wystąpienia awarii – wszelkich czynności i prac niezbędnych dla zabezpieczenia miejsca zdarzenia oraz natychmiastowym poinformowaniu służb Zamawiającego o usunięciu jej skutków lub o konieczności usunięcia jej skutków, jeśli awaria powinna zostać naprawiona przez Zamawiającego,
- 21) zwrotu do Zamawiającego oryginału Projektu wykonanego zgodnie z przepisami prawa w formie papierowej wraz z oryginałem mapy z uzgodnioną na naradzie koordynacyjnej trasą sieci gazowej po skutecznym zawiadomieniu o zakończeniu robót budowlanych bądź uzyskaniu prawomocnego pozwolenia na użytkowanie.
- 22) do uzyskania dopuszczenia do eksploatacji wszystkich urządzeń, materiałów i instalacji w ramach Przedmiotu Umowy, podlegających zgodnie z prawem nadzorowi Urzędu Dozoru Technicznego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1468) w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi

- technicznemu. W tym celu Wykonawca wykona wszelkie niezbędne próby i testy na własny koszt i własnym staraniem. Po stronie Wykonawcy leży realizacja obowiązków wynikających z ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym po realizacji których przekaże Zamawiającemu pełną dokumentację zatwierdzoną przez Urząd Dozoru Technicznego.
- 23) zaktualizowanie wszystkich niezbędnych uzgodnień wydawanych przez samorządy, gestorów sieci, oraz organy administracji publicznej, które ulegną dezaktualizacji przed rozpoczęciem Robót.
  - 24) poniesienia wszystkich kosztów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy, opłat administracyjnych i skarbowych niezastrzeżonych w sposób jednoznaczny do poniesienia przez Zamawiającego.
  - 25) współdziałania ze wskazanym przez Zamawiającego projektantem i współpracującym z nim biurem projektowym w związku z prowadzonym nadzorem autorskim, a także w zakresie uzgodnienia przeprowadzenia robót dodatkowych i zamiennych o ile te okażą się konieczne, w szczególności poprzez przekazanie niezbędnych informacji, danych technicznych i dokumentów a także dokonywania niezbędnych konsultacji i uzgodnień.
3. Obowiązki Wykonawcy dotyczące stosowanych materiałów, urządzeń, elementów budowlanych, wykończeniowych, surowców mających być wykorzystane przy realizacji Robót (**Materiały**):
- 1) Wykonawca zobowiązuje się wykonać Przedmiot Umowy z Materiałów, za których zakup, transport, rozładunek i składowanie odpowiada,
  - 2) przed zakupem Materiałów Wykonawca zobowiązany jest do wystąpienia na piśmie do Zamawiającego o wyrażenie zgody na zakup materiałów; Zamawiający udzieli pisemnie pod rygorem nieważności zgody na zakup materiałów w terminie 10 Dni roboczych od dnia wystąpienia przez Wykonawcę o wyrażenie zgody; Zamawiający nie ponosi kosztów materiałów nabytych przez Wykonawcę bez zgody Zamawiającego,
  - 3) Materiały dostarczane przez Wykonawcę powinny być fabrycznie nowe i nieużywane, oraz odpowiadać wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, określonym odpowiednimi przepisami, a także wymaganiami co do jakości, wskazanymi w OPZ oraz Projekcie przekazanym przez Zamawiającego,
  - 4) zmiana Materiałów w zakresie ich parametrów technicznych oraz właściwości użytkowych, względem określonych w Projekcie, może nastąpić jedynie w przypadku zaistnienia szczególnych przyczyn zasługujących na uwzględnienie oraz wymaga uzyskania akceptacji Zamawiającego oraz sporządzenia stosownego aneksu,
  - 5) Materiały dostarczane przez Wykonawcę powinny posiadać pisemne atesty, certyfikaty i gwarancje producenta lub sprzedawcy,
  - 6) na każde żądanie Zamawiającego lub przedstawiciela wyznaczonego przez Zamawiającego do pełnienia nadzoru, Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych Materiałów odpowiednie deklaracje, certyfikaty lub inne dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań oraz zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną i świadectwa dopuszczenie do obrotu i stosowania w budownictwie,
  - 7) wbudowanie Materiałów może nastąpić po podpisaniu protokołu kontroli dostaw o którym mowa w §7.1-3 Umowy i dopuszczeniu do wykorzystania przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego lub inne osoby wskazane przez Zamawiającego.
4. Wykonawca jest zobowiązany umożliwić Zamawiającemu lub osobom upoważnionym przez Zamawiającego w każdym czasie:
- 1) dostęp do całego terenu budowy oraz do Materiałów i dokumentów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy,
  - 2) sprawowanie kontroli zgodności realizacji Przedmiotu Umowy z Projektem, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej,
  - 3) sprawdzanie jakości wykonywanych Robót i wykorzystanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie, sprawdzanie i odbiór robót ulegających zakryciu lub

- zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach sieci gazowej, wraz z infrastrukturą towarzyszącą i przed jej uruchomieniem.
5. Wykonawca zobowiązany jest do złożenia w terminie 10 Dni roboczych od dnia zawarcia Umowy wykazu osób zatrudnionych przez niego na podstawie umowy o pracę, którzy realizują czynności objęte Przedmiotem Umowy, polegające na wykonywaniu pracy w rozumieniu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.
  7. Postanowienie ust. 5 stosuje się odpowiednio do podwykonawców i dalszych podwykonawców, przy czym Wykonawca odpowiada za przedstawienie Zamawiającemu dokumentów dotyczących realizowania obowiązku zatrudnienia na umowę o pracę przez podwykonawców i dalszych podwykonawców.
  8. W przypadku zawarcia przez Zamawiającego Umowy o dofinansowanie w zakresie obowiązków informacyjnych Zamawiającego jako beneficjenta programu, po przekazaniu przez Zamawiającego informacji, Wykonawca zobowiązany będzie:
    - 1) oznaczać znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich zgodnie z przekazanymi przez Zamawiającego wzorami, wszelką korespondencję prowadzoną z Zamawiającym oraz dokumentację wytworzoną w ramach realizacji Umowy, w szczególności w sytuacjach, gdy Wykonawca występuje w imieniu Zamawiającego. W przypadku zmiany zasad zastosowania znaków Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich, Zamawiający poinformuje Wykonawcę o wprowadzonych zmianach celem ich stosowania,
    - 2) do zamontowania 1 (słownie: jednej) tablicy informacyjnej w miejscu wskazanym przez Zamawiającego. Wykonawca odpowiadać będzie za poprawność wykonania montażu i stan tablic przez cały okres trwania budowy; Wykonawca poinformuje Zamawiającego o zamontowaniu tablic, niezwłocznie po zakończeniu montażu. Obowiązkiem Wykonawcy jest dbanie o stan techniczny tablic i to, aby informacja była cały czas wyraźnie widoczna. Uszkodzona lub nieczytelna tablica musi być wymieniona lub odnowiona na koszt Wykonawcy.
  9. Zamawiający wymaga, aby przy realizacji zamówienia, Wykonawca oraz Podwykonawcy zatrudniali na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy osoby, które będą wykonywać czynności niezbędne do realizacji zamówienia w zakresie: prac fizycznych (np. spawacze, monterzy) oraz prac operatorów sprzętu (np. koparek, spycharek, dźwigów), prace administracyjno-biurowe jeżeli wykonywanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy, przez cały okres realizacji zamówienia.
  10. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia Zamawiającemu w terminie przez niego wyznaczonym, lecz nie krótszym niż 5 dni, dowodów potwierdzających spełnienie wymogu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 8. Zamawiający jest uprawniony w tym celu do żądania w szczególności niżej wymienionych dokumentów:
    - 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika,
    - 2) oświadczenia Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego,
    - 3) poświadczanej za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
    - 4) innych dokumentów

- zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
  11. Niezłożenie przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w ust. 9, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, będzie traktowane jako niewypełnienie obowiązku zatrudnienia osób wykonujących Przedmiot Umowy na podstawie umowy o pracę w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy.
  12. Zamawiającemu w zakresie kontroli spełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 13, przysługuje prawo przeprowadzenia kontroli w miejscu wykonywania Przedmiotu Umowy. Kontrola może być przeprowadzona bez wcześniejszego uprzedzenia Wykonawcy.

13. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
14. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu po zawarciu Umowy, nie później niż w dniu podpisania Umowy:
  - 1) aktualnego zaświadczenia właściwego naczelnika urzędu skarbowego o zarejestrowaniu Wykonawcy jako czynnego podatnika VAT, wystawionego nie wcześniej niż 2 miesiące przed upływem terminu składania ofert bądź odpowiedniego wydruku z Portalu Podatkowego prowadzonego przez Ministra Finansów, potwierdzonego za zgodność ze stanem faktycznym przez osobę umocowaną do reprezentowania Wykonawcy, a w przypadku gdy Wykonawca nie jest podatnikiem VAT czynnym lub zwolnionym: dokumentu potwierdzającego brak rejestracji, albo w przypadku gdy Wykonawca, z którym zawierana jest Umowa w wyniku udzielenia zamówienia publicznego ma siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą: pisemnej informacji w języku polskim, dotyczącej sposobu rozliczenia zamówienia na gruncie VAT, według wzoru stanowiącego **Załącznik Nr 9**
  - 2) zaświadczenia z banku lub oddziału banku na terytorium Polski o prowadzeniu na rzecz Wykonawcy bankowego rachunku rozliczeniowego (w rozumieniu art. 49 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe), na który ma być dokonana zapłata wynagrodzenia lub w przypadku gdy Wykonawca, z którym zawierana jest Umowa w wyniku udzielenia zamówienia publicznego ma siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą i nie korzysta z wariantu pierwszego powyżej: zaświadczenia z banku lub oddziału banku na terytorium kraju, w którym posiada siedzibę, o prowadzeniu na rzecz Wykonawcy bankowego rachunku rozliczeniowego (w rozumieniu art. 49 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe), na który ma być dokonana zapłata wynagrodzenia lub w przypadku gdy Wykonawca, z którym zawierana jest Umowa w wyniku udzielenia zamówienia publicznego ma siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą i jednocześnie posiada na terytorium Polski Oddział zarejestrowany w KRS oraz zamierza realizować umowę przy udziale tego Oddziału: zaświadczenia z banku lub oddziału banku na terytorium Polski o prowadzeniu na rzecz Wykonawcy bankowego rachunku rozliczeniowego (w rozumieniu art. 49 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe), na który ma być dokonana zapłata wynagrodzenia,
  - 3) oświadczenia Wykonawcy, że numer bankowego rachunku rozliczeniowego, wskazany w umowie lub na fakturze, na który ma zostać dokonana płatność jest zgodny z numerem rachunku bankowego, otwartym w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, został zgłoszony w Urzędzie Skarbowym oraz widnieje w elektronicznym Wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT prowadzonym na stronie Ministerstwa Finansów, lub oświadczenia, że Wykonawca nie jest podatnikiem VAT czynnym w rozumieniu ustawy o VAT wraz z podaniem przyczyny; oświadczenia według wzoru stanowiącego **Załącznik Nr 10**,
  - 4) oświadczenia Wykonawcy o posiadanych numerach VAT-UE w innych krajach UE niż Polska, zawierające w szczególności nazwę kraju rejestracji oraz numer VAT-UE, według wzoru stanowiącego **Załącznik Nr 11** lub oświadczenia o braku rejestracji na VAT-UE w innych krajach niż Polska, według wzoru stanowiącego **Załącznik Nr 12**,
  - 5) w przypadku gdy Wykonawca, z którym zawierana jest Umowa w wyniku udzielenia zamówienia publicznego ma siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, w sytuacji świadczenia usług, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych lub art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jeżeli miejsce siedziby lub zamieszkania wykonawcy dla celów podatkowych zostało udokumentowane certyfikatem rezydencji niezawierającym okresu jego ważności, przyjmuje się, że certyfikat jest ważny przez okres kolejnych dwunastu miesięcy od dnia jego wydania: oryginału ważnego certyfikatu rezydencji podatkowej oraz dodatkowo pisemnego oświadczenia, że wypłacane na podstawie umowy należności związane są z działalnością tego zakładu.
15. Szczegółowe obowiązki Wykonawcy zostały przewidziane w OPZ.

§ 3. PODWYKONAWSTWO

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie Umowy w całości lub w części osobom trzecim (**Podwykonawcy**) na zasadach określonych w art. 647¹ Kodeksu cywilnego. Postanowienie § 3.1 OWU nie znajduje zastosowania.
2. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, zaniechanie działań, uchybienia i zaniedbania Podwykonawców, w tym i ich pracowników (działania zawinione i niezawinione), w takim stopniu jakby to były działania lub uchybienia jego własne.
3. Wykonawca wyraża zgodę na pokrycie z jego wynagrodzenia określonego w § 3.1 Umowy, wynagrodzenia Podwykonawcy, wymagalnego i należnego na podstawie umowy między Wykonawcą i Podwykonawcą, jeżeli Podwykonawca zwróci się o zapłatę bezpośrednio do Zamawiającego.
4. Zlecenie wykonania części Przedmiotu Umowy Podwykonawcom nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tej części robót.
5. Na prace wykonane przez Podwykonawców gwarancji udziela Wykonawca.
6. W przypadku wykonania robót lub części robót przez Podwykonawców, Zamawiający ma prawo wstrzymać wypłatę wynagrodzenia Wykonawcy do czasu udokumentowania przez Wykonawcę rozliczeń z Podwykonawcami poprzez dostarczenie oświadczeń Podwykonawców, że wszystkie ich należności zostały uregulowane przez Wykonawcę lub dokumentów finansowych potwierdzających zapłatę wynagrodzenia za zleczone roboty Podwykonawcom.
7. Przed przystąpieniem do wykonania Przedmiotu Umowy przez Podwykonawcę Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo robót budowlanych do zweryfikowania, podać Zamawiającemu nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe Podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w realizację Przedmiotu Umowy a także wskazać na rodzaj czynności i wartość podzlecanych prac wynikającą z Umowy dokonując wyliczenia na podstawie Oferty Wykonawcy. Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić Zamawiającego o wszelkich zmianach powyższych danych w trakcie realizacji Umowy, a także przekazać informacje na temat nowych podwykonawców, jeśli w późniejszym okresie będzie zamierzał powierzyć im realizację Przedmiotu Umowy.
8. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, w wyniku którego zawarta została Umowa.
9. Wykonawca jest zobowiązany w umowie z Podwykonawcą określić w sposób precyzyjny i szczegółowy przedmiot podzlecanych prac, aby było możliwe jednoznaczne ustalenie zakresu działań Podwykonawcy i określonego za nie wynagrodzenia w relacji do Przedmiotu Umowy.. Wynagrodzenie i zakres robót Podwykonawcy zostanie określony na podstawie przedmiaru robót.
10. Umowa z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, że:
  - 1) termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy nie może być dłuższy niż 21 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku,
  - 2) przedmiotem umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają powierzonej mu przez Wykonawcę do wykonania części Przedmiotu Umowy,
  - 3) wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z warunków Umowy, OPZ oraz wymagań Projektu w tym dokumentacji projektowej i technicznej,

- 4) okres odpowiedzialności podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy za wady przedmiotu umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - 5) podwykonawca lub dalszy podwykonawca posiada wiedzę i doświadczenie odpowiadające, proporcjonalnie, co najmniej wiedzy i doświadczeniu wymaganym od Wykonawcy w związku z realizacją Umowy; dysponuje personelem i sprzętem gwarantującymi prawidłowe wykonanie powierzonej do realizacji przez Wykonawcę części Przedmiotu Umowy, proporcjonalnie, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy,
  - 6) podwykonawca lub dalszy podwykonawca zobowiązują się do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji umowy o podwykonawstwo,
  - 7) zakres Przedmiotu Umowy przekazany do wykonania Podwykonawcy został określony w sposób szczegółowy i precyzyjny, tj. w taki sposób, że na jego podstawie jest możliwa jednoznaczna identyfikacja działań Podwykonawcy w relacji do zakresu Przedmiotu Umowy przekazanego do realizacji Wykonawcy i przewidzianego za nie wynagrodzenia;
11. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
- 1) uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia podwykonawcy,
  - 2) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy, od zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
12. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany do przedłożenia na każde wezwanie Zamawiającego do kontroli umowy o podwykonawstwo z Wykonawcą lub Podwykonawcą. Zamawiający może w każdym momencie zgłosić sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w następujących przypadkach gdy:
- 1) nie spełnia on wymagań określonych w SWZ, załącznikach do SWZ, Umowie lub OPZ,
  - 2) termin realizacji Przedmiotu Umowy albo zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy jest dłuższy niż określony w Umowie,
  - 3) umowa o podwykonawstwo nie zawiera elementów wskazanych w ust. 10,
  - 4) zawiera postanowienia sprzeczne z interesem Zamawiającego.
13. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia na koszt Wykonawcy z terenu budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, który nie został zgłoszony Zamawiającemu, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo lub gdy Zamawiający zgłosił sprzeciw do zawartej z nim umowy o podwykonawstwo.
14. W przypadku, gdy umowa o podwykonawstwo lub zmiany umowy o podwykonawstwo, sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii umowy o podwykonawstwo – tłumaczenie umowy na język polski..
15. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do umów zawieranych przez Podwykonawcę z dalszymi podwykonawcami oraz do zmian umów o podwykonawstwo zawieranych przez Wykonawcę z Podwykonawcami oraz przez Podwykonawców z dalszymi podwykonawcami. Za realizację obowiązków przedłożenia umów Podwykonawców przed Zamawiającym odpowiada w każdym przypadku Wykonawca.
16. Zamawiający oświadcza, że nie wyraża zgody na to, aby wysokość wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w umowie podwykonawczej przekraczała wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy za ten sam zakres Przedmiotu Umowy.
17. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do przedkładania Zamawiającemu kopii zawartej umowy o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości Umowy, przy czym nie podlega ona kontroli Zamawiającego na zasadach określonych

w ust. 10-14. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 złotych.

- § 4. HARMONOGRAM I ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ UMOWY** Wykonawca przyjmuje do wiadomości, że terminowe i prawidłowe wykonywanie Umowy ma nadzwyczaj istotne znaczenie z punktu widzenia prowadzonej przez Zamawiającego działalności.
2. Wzór Harmonogramu TRF stanowiący Załącznik 1 do Umowy określa ramowy program działań Wykonawcy w ramach Przedmiotu Umowy. Zamawiający przewidział podział realizacji Umowy na Kamienie Milowe. Dodatkowo Kamień Milowy polegający na Montaż gazociągów (wykonanie zgrzewów, wykonanie kontroli jakości połączeń zgrzewanych) i ułożenie gazociągu w wykopie wraz z zasypaniem i uporządkowaniem terenu został podzielony odcinkami na podstawie biegu inwestycji w terenie na Etapy.
  3. Jako Kamienie Milowe w Harmonogramie TRF Strony uznają:
    - 1) Organizację budowy oraz przygotowanie zaplecza budowy. Przygotowanie terenu pod budowę gazociągów
    - 2) Montaż gazociągów (wykonanie zgrzewów, wykonanie kontroli jakości połączeń zgrzewanych) i ułożenie gazociągu w wykopie wraz z zasypaniem i uporządkowaniem terenu podzielony na dwa Etapy obejmujące:
      - gazociągi średniego ciśnienia o długości ok 1 km wraz z przyłączami
      - gazociągi średniego ciśnienia o długości ok 0,8 km wraz z przyłączami
    - 3) Próby ciśnieniowe wybudowanych gazociągów (infrastruktury technicznej) wraz z przygotowaniem protokołów z przeprowadzonych prób
    - 4) Podpisanie bez zastrzeżeń Protokołu Odbioru Technicznego
    - 5) Podpisanie bez zastrzeżeń Protokołu Odbioru Końcowego
  4. Wykonawca w ramach Wynagrodzenia jest zobowiązany do takiego zorganizowania Robót, w tym wszelkich dostaw, odbiorów i wszelkich innych czynności wynikających z Umowy, jak również zapewni odpowiednią siłę roboczą i niezbędny sprzęt, aby terminy realizacji Umowy i Kamieni Milowych zostały dotrzymane.
  5. W przeciągu 10 Dni roboczych od dnia podpisania Umowy Wykonawca doprecyzuje Harmonogram TRF poprzez wprowadzenie terminów wykonania Robót dla poszczególnych Kamieni Milowych i Etapów i przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia. Wykonawca zobowiązany jest uzupełnić Harmonogram TRF przy uwzględnieniu następujących uwag:
    - 1) podział na Kamienie Milowe, Etapy, terminy i wartości wskazane we Wzorze Harmonogramu TRF stanowiącym Załącznik Nr 1 do Umowy przez Zamawiającego nie mogą zostać zmienione przez Wykonawcę,
    - 2) propozycje dotyczące terminów niewskazanych we Wzorze Harmonogramu TRF przedstawia Wykonawca, przy czym, aby były wiążące muszą być zatwierdzone przez Zamawiającego;
    - 3) Wykonawca zaproponuje podział odcinków trasy gazociągów w ramach Kamienia Milowego na Etapy na podstawie punktów orientacyjnych na mapie projektowej z zachowaniem orientacyjnej długości wskazanych przez Zamawiającego we Wzorze Harmonogramu TRF;
    - 4) Wykonanie Etapu będzie obejmowało wykonanie pełnego zakresu prac w ramach Kamienia Milowego dla określonego odcinka gazociągu oraz infrastruktury technicznej i wszystkich urządzeń przewidzianych w Projekcie dla danego odcinka trasy;
  6. Zamawiający w przeciągu do 10 Dni roboczych od dnia przedłożenia do zatwierdzenia Harmonogramu TRF wniesie ewentualne zastrzeżenia do sposobu przygotowania Harmonogramu TRF przez Wykonawcę. Wykonawca wprowadzi zmiany wskazane przez Zamawiającego i dostarczy poprawiony Harmonogram TRF w ciągu 2 (słownie: dwóch) Dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń, w którym uwzględni wszystkie zgłoszone przez Zamawiającego uwagi. Zamawiający może odmówić zatwierdzenia Harmonogramu TRF, który

- nie zostanie zmieniony zgodnie z wytycznymi Zamawiającego. W takim przypadku przyjmuje się, że obowiązek złożenia Harmonogramu TRF nie został wykonany w terminie przez Wykonawcę.
7. Na podstawie zatwierdzonego Harmonogramu TRF i procedury pn. „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, Wykonawca sporządzi Harmonogram Taktyczny. W przypadku wniesienia przez Zamawiającego zastrzeżeń do Harmonogramu Taktycznego, Wykonawca sporządzi i dostarczy w ciągu 2 (słownie: dwóch) Dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń nowy Harmonogram Taktyczny, w którym uwzględni zgłoszone przez Zamawiającego uwagi.
  8. Na podstawie Harmonogramu Taktycznego i procedury pn. „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto”, Wykonawca będzie na bieżąco opracowywał harmonogram, pokazujący szczegółowo Roboty i wszystkie działania Wykonawcy zaplanowane co najmniej na kolejne trzy miesiącach od aktualnej daty (Harmonogram Operacyjny).
  9. Harmonogram Operacyjny będzie uwzględniać w szczególności:
    - 1) szczegółowe informacje na temat kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy; terminy wykonywania, daty rozpoczęcia i zakończenia robót składających się na przedmiot Umowy, kolejność zamawiania przez Wykonawcę urządzeń i dostaw na teren budowy, założenie prowadzenia w okresie zimowym stałych dostaw materiałów na Teren budowy w zakresie niezbędnym do zachowania ciągłości robót budowlanych, co najmniej na poziomie określonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego;
    - 2) opis metod realizacji robót budowlanych i Etapów realizacji Umowy;
    - 3) informacje dotyczące liczebności personelu Wykonawcy oraz poszczególnych typów sprzętu Wykonawcy, niezbędnych do realizacji robót budowlanych lub realizacji Etapu;
  10. Wykonawca jest zobowiązany do bieżącej aktualizacji Harmonogramu Taktycznego i Operacyjnego na potrzeby kontroli oraz sprawozdawczości raz w miesiącu tj. zaktualizowany Harmonogram na ostatni dzień roboczy każdego miesiąca Wykonawca będzie przekazywał Koordynatorowi pierwszego dnia roboczego kolejnego miesiąca lub na każde żądanie Koordynatora.
  11. Jeżeli w jakimkolwiek czasie realizacji Robót:
    - 1) faktyczny lub spodziewany postęp Robót będzie niewystarczający do dotrzymania terminu Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, lub
    - 2) faktyczny lub spodziewany postęp Robót będzie niewystarczający do dotrzymania terminów ukończenia poszczególnych Etapów lub Kamieni Milowych (innych niż Odbiór Techniczny i Odbiór Końcowy) określonych w Harmonogramie TRF, lub
    - 3) ujawnią się jakiegokolwiek okoliczności, mogące zagrażać dochowaniu terminu Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, lub
    - 4) ujawnią się jakiegokolwiek okoliczności, mogące zagrażać dochowaniu terminów ukończenia poszczególnych Kamieni Milowych (innych niż Odbiór Techniczny i Odbiór Końcowy) określonych w Harmonogramie TRF,

Wykonawca niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 Dni roboczych od zaistnienia tych okoliczności: powiadomi Inspektora Nadzoru Zamawiającego i Koordynatora, wskazując na przyczyny, z których wynika opóźnienie, a także oceni ich wpływ na terminy wykonania Kamieni Milowych i Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego oraz zakres lub sposób wykonania Umowy.

12. Jeżeli w trakcie wykonywania Robót wystąpią okoliczności uniemożliwiające lub utrudniające prowadzenie Robót na danym Etapie lub części Etapu, Wykonawca jest zobowiązany dokonać reorganizacji zespołów personelu, maszyn i sprzętów w taki sposób, aby czasowe utrudnienia w miarę możliwości nie wstrzymywały realizacji terminów dla pozostałych Etapów i Kamieni Milowych. Nawet uzasadnione wstrzymanie lub spowolnienie prac na danym fragmencie trasy

Etapu nie uprawnia Wykonawcy do zaprzestania prac na pozostałych Etapach i w zakresie pozostałych Kamieni Milowych, chyba że kontynuowanie prac okaże się to niemożliwe z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, co jest zobowiązany wykazać środkami dowodowymi przed Zamawiającym.

13. Wykonawca jest zobowiązany do zarządzania realizacją Inwestycji w sposób gwarantujący jej terminowe wykonanie w tym przy szczególnym uwzględnieniu obowiązków:
  - 1) uzyskania wszystkich wymaganych przepisami prawa decyzji administracyjnych, niezbędnych pozwoleń, zezwoleń, opinii, uzgodnień, postanowień, stanowisk organów administracyjnych, operatów niezbędnych do zrealizowania Inwestycji i dokonania Odbioru Końcowego, a nie dostarczonych przez Zamawiającego przed zawarciem Umowy; powyższe należy zrealizować z zastrzeżeniem zapisów Specustawy i każdorazowo, przed złożeniem wniosku do właściwego organu wynikającego ze Specustawy pozyskać zgodę Zamawiającego na jego złożenie,
  - 2) przestrzegania zapisów i warunków wynikających z uzyskanych dla przedmiotowej Inwestycji decyzji administracyjnych, uzgodnień, oraz porozumień i umów które zawarł Zamawiający z osobami trzecimi,
  - 3) wczesnej identyfikacji problemów związanych z realizacją Inwestycji, które mogą mieć wpływ na powodzenie realizacji robót, dotrzymanie terminu wykonania Umowy lub mogą być podstawą do roszczeń oraz mieć wpływ na sposób ich rozpatrywania wraz z przedstawieniem analiz i rozwiązań technicznych/technologicznych do akceptacji Zamawiającego i Inspektora Nadzoru,
  - 4) niezwłocznego raportowania Koordynatorowi, nie później niż w terminie do 3 Dni roboczych od dnia powzięcia informacji, na piśmie o wszelkich zidentyfikowanych problemach, o których mowa w punkcie powyżej wraz z podaniem w sposób kompleksowy propozycji ich rozwiązania, zgodnie z Wytocznymi dla Wykonawcy Robót Budowlanych do raportowania zgodnie z „Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto” (Karta Zgłoszenia problemu).
14. Wykonawca zobowiązany jest do organizacji i uczestnictwa w:
  - 1) naradach koordynacyjnych w celu omówienia bieżącego postępu w realizacji Inwestycji oraz bieżących problemów, wynikających w trakcie ich realizacji (istniejących lub mogących wystąpić). Termin i miejsce posiedzeń Narad koordynacyjnych wyznaczany będzie każdorazowo przez Koordynatora lub osobę przez niego wskazaną, na 2 Dni przed spotkaniem. Spotkania będą się odbywać w biurze budowy lub w siedzibie Zamawiającego, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie a także w zależności wystąpienia takiej potrzeby, z udziałem przedstawicieli Wykonawcy, Zamawiającego i inspektorów nadzoru, Koordynatorów oraz innych zaproszonych przez Zamawiającego osób. Zamawiający może wymagać uczestnictwa w naradzie kierownika budowy oraz odpowiednich kierowników robót.
  - 2) organizacji i uczestnictwa wszelkich innych narad i spotkań w przypadku zaistnienia takiej potrzeby niezbędnych do prawidłowej realizacji inwestycji lub na życzenie Koordynatora lub osobę przez niego wskazaną.
15. Planowane Roboty Wykonawca musi na bieżąco uzgadniać z Koordynatorami lub osobą przez niego wskazaną oraz Inspektorem Nadzoru Zamawiającego i przestrzegać Harmonogramów (TRF, Operacyjnego i Taktycznego).
16. W ramach zarządzania budową wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:
  - 1) współpracy z Zamawiającym, Inspektorem Nadzoru Zamawiającego, Koordynatorami i Wykonawcą Nadzoru Autorskiego w zakresie dotyczącym możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych w stosunku do Robót, Materiałów i Urządzeń oraz rozwiązań projektowych, materiałowych lub konstrukcji przewidzianych w Projekcie.
  - 2) Udziału w spotkaniach zwoływanych przez Zamawiającego, udziału w komisjach i naradach technicznych, uczestnictwa w rozruchu technologicznym a także odbiorach wskazanych w §7 Umowy.

- 3) W razie potrzeby przeprowadzenia na własny koszt szczegółowych badań materiałowych i konstrukcyjnych w zakresie zgodności z Projektem oraz wymaganiami normatywnymi i obowiązującymi przepisami.

§ 5. OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

W ramach Umowy Zamawiający zobowiązuje się w szczególności do:

- 1) umocowania Wykonawcy do występowania w imieniu i na rzecz Zamawiającego przed organami administracji publicznej i osobami trzecimi w związku z wykonywaniem Umowy; umocowanie zostanie wydane na podstawie wniosku od Wykonawcy zawierającego wskazanie osób/y wraz z danymi i zakresem umocowania, złożonego drogą mailową na adres Koordynatora, o którym mowa w § 15.5.1),
- 2) dostarczenia Wykonawcy wszelkich informacji i dokumentów niezbędnych do wykonania Umowy, o ile do uzyskania takich informacji i dokumentów nie jest zobowiązany Wykonawca,
- 3) protokolarnego przekazania terenu budowy,
- 4) protokolarnego odbioru prac i Robót z udziałem przedstawicieli Wykonawcy,
- 5) zapewnienia nadzoru nad wykonywanymi pracami,
- 6) współpracy z Wykonawcą, w tym udostępniania posiadanych dokumentów bieżących i archiwalnych, które mogą być konieczne do realizacji Przedmiotu Umowy,
- 7) w terminie do 7 Dni roboczych od zawarcia Umowy - zorganizowania spotkania organizacyjnego, z udziałem przedstawicieli stron uczestniczących w procesie inwestycyjnym, celem przedstawienia wymagań i oczekiwań dotyczących realizowanego Przedmiotu Umowy; spotkanie winno zostać zorganizowane przed przekazaniem terenu budowy, a ustalenia ujęte w protokole ze spotkania,
- 8) przekazania informacji, jaka dodatkowa adnotacja winna widnieć na fakturach - o ile będzie wymagana w przypadku objęcia Przedmiotu Umowy Umową o dofinansowanie

§ 6. TERMIN REALIZACJI PRZEDMIOTU UMOWY

1. Termin przekazania terenu budowy ustala się na 5 Dni roboczych od daty zawarcia Umowy.
2. Z chwilą protokolarnego przejęcia terenu budowy na Wykonawcę przechodzą wszelkie ryzyka związane ze szkodami na tym terenie do czasu podpisania przez Strony bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego.
3. Termin rozpoczęcia prac dotyczących Przedmiotu Umowy ustala się na maksymalnie 30 dni od dnia podpisania Umowy. Wykonawca zobowiązany jest poinformować Zamawiającego o planowanym terminie rozpoczęcia robót z wyprzedzeniem minimum 5 Dni Roboczych.
4. Terminy realizacji Przedmiotu Umowy określone są w Harmonogramie TRF.
5. O wszelkich opóźnieniach w realizacji Robót mogących mieć wpływ na terminy realizacji Przedmiotu Umowy, Wykonawca ma obowiązek każdorazowo powiadamiać pisemnie Zamawiającego.
6. Termin dokonania odbioru technicznego Robót ustala się na ostatni dzień przypadający po 11 miesiącach liczonych od daty podpisania Umowy. Za faktyczny termin dokonania odbioru technicznego Robót uznaje się dzień podpisania przez Strony bez zastrzeżeń protokołu odbioru technicznego.
7. Termin dokonania odbioru końcowego Robót ustala się na ostatni dzień przypadający po 12 miesiącach liczonych od daty podpisania Umowy. Za faktyczny termin wykonania odbioru końcowego Robót uznaje się dzień podpisania przez Strony bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego.
8. Za datę wykonania Przedmiotu Umowy uznaje się dzień podpisania przez Strony bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego Robót. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania Przedmiotu Umowy w tym terminie.

9. W razie wątpliwości dotyczących terminu wykonania Przedmiotu Umowy dla celów dowodowych należy przyjąć, że wykonanie odpowiednio Robót podlegających odbiorowi technicznemu i Przedmiotu Umowy podlegającemu odbiorowi końcowemu mogło nastąpić najwcześniej po upływie 14 dni od dnia doręczenia Zamawiającemu pisemnego oświadczenia o zgłoszeniu gotowości do odbioru przez Wykonawcę i przekazaniem kompletnej dokumentacji przewidzianej w §7.12 (dla odbioru technicznego) i §7.15 (dla odbioru końcowego), pod warunkiem że w dacie złożenia tego oświadczenia Wykonawca spełniał wszystkie niezbędne wymogi umożliwiające dokonanie tych odbiorów bez zastrzeżeń.
10. Zamawiającemu przysługuje uprawnienie do polecenia Wykonawcy wstrzymania realizacji Umowy bez podania przyczyn na okres do 30 dni, a Wykonawcy nie przysługują z tego tytułu żadne roszczenia, przy czym w takim wypadku termin realizacji ulegnie odpowiedniemu wydłużeniu o okres wstrzymania realizacji przez Zamawiającego.
11. Wykonawca nie jest uprawniony do występowania o przystąpienie do dokonania odbiorów (technicznego i końcowego) wcześniej niż 30 dni poprzedzających §7.12 (dla odbioru technicznego) i §7.15 (dla odbioru końcowego) w przypadku wcześniejszego wykonania Przedmiotu Umowy. W sytuacjach uzasadnionych Strony dopuszczają możliwość dokonania odbioru przed terminem za zgodą Zamawiającego wyrażoną na piśmie.
12. Jeżeli w jakimkolwiek czasie realizacji Robót:
  - 1) faktyczny lub spodziewany postęp Robót będzie niewystarczający do dotrzymania terminu Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, lub
  - 2) faktyczny lub spodziewany postęp Robót będzie niewystarczający do dotrzymania terminów ukończenia poszczególnych Kamieni Milowych (innych niż Odbiór Techniczny i Odbiór Końcowy) określonych w Harmonogramie TRF, lub
  - 3) ujawnią się jakiegokolwiek okoliczności, mogące zagrażać dochowaniu terminu Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, lub
  - 4) ujawnią się jakiegokolwiek okoliczności, mogące zagrażać dochowaniu terminów ukończenia poszczególnych Kamieni Milowych (innych niż Odbiór Techniczny i Odbiór Końcowy) określonych w Harmonogramie TRF,

Wykonawca niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 Dni roboczych od zaistnienia tych okoliczności: powiadomi Inspektora Nadzoru Zamawiającego i Koordynatora, wskazując na przyczyny, z których wynika opóźnienie, a także oceni ich wpływ na terminy wykonania Kamieni Milowych i Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego oraz zakres lub sposób wykonania Umowy.

§ 7. ODBIORY

1. Zamawiający jest uprawniony do kontroli czy materiały i urządzenia, które dostarczył Wykonawca mające być wykorzystane przy realizacji Robót są fabrycznie nowe i nieużywane materiały, elementy budowlane, wykończeniowe, surowce w zakresie i standardzie określonym w Projekcie i Umowie, a w przypadku braku wytycznych co do standardu, w standardzie zgodnym z przeznaczeniem i rodzajem Robót, do których wykonania mają być zastosowane.
2. Wykonawca ma obowiązek informować Koordynatora i Inspektora Nadzoru Zamawiającego na piśmie z wyprzedzeniem minimum 3 Dni roboczych, o terminach realizowanych przez siebie dostaw. Wykonawca przedstawi do kontroli Zamawiającemu lub osobom przez niego upoważnionym do oceny stan urządzeń lub materiałów przed ich użyciem, zakryciem lub wbudowaniem, a także dokumentacje tych materiałów i urządzeń tj. certyfikaty, atesty, aprobaty techniczne i inne dokumenty świadczących o spełnianiu parametrów, jakości i charakterystyki, która była wymagana przez Zamawiającego.
3. Koordynator lub Inspektora Nadzoru Zamawiającego mogą zdecydować o przystąpieniu do kontroli dostaw materiałów i urządzeń dostarczanych na teren budowy w celu potwierdzenia zgodności dostaw z Projektem, lub odstąpić od tej czynności. Czynności kontrolne w imieniu Zamawiającego może przeprowadzić w zależności od uznania Zamawiającego Inspektor Nadzoru Zamawiającego lub Kierownik Działu Stacji i Sieci Gazowych lub Kierownik Sekcji Ochrony Przeciwworozyjnej i Gazociągów Zamawiającego. Jeżeli Zamawiający zdecyduje o kontroli, Strony potwierdzą kontrolę dostaw podpisaniem protokołu z kontroli dostaw Wykonawcy.

4. Zamawiający dokona odbioru robót zanikowych i podlegających zakryciu, a także robót wykonywanych technikami bezwykopowymi (przecisk, przewiert) polegający na ocenie jakości wykonanych Robót (lub ich części) (**Odbiór Robót Zanikowych i Bezwykopowych**), które w dalszym procesie wykonywania Przedmiotu Umowy nie będą mogły zostać poddane kontroli z uwagi na tymczasowy charakter (roboty zanikające) lub ulegają zakryciu na skutek kolejnych planowanych czynności Wykonawcy.
5. Wykonawca zgłasza gotowość do Odbioru Robót Zanikowych i Bezwykopowych wpisem do dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia na piśmie o tej gotowości Inspektora Nadzoru Zamawiającego, z wyprzedzeniem minimum 3 Dni roboczych. W ten sam sposób Wykonawca przekazuje informację o planowanym przystąpieniu do wykonania robót technikami bezwykopowymi (przecisk, przewiert).
6. Inspektor Nadzoru Zamawiającego dokonuje Odbioru Robót Zanikowych i Bezwykopowych zgłoszonych przez Wykonawcę niezwłocznie, nie później jednak niż 3 Dni roboczych od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i przekazania przez Wykonawcę dokumentacji niezbędnej do dokonania odbioru oraz potwierdza odbiór protokołem oraz wpisem do dziennika budowy. Inspektor Nadzoru Zamawiającego może zdecydować o uczestnictwie w trakcie wykonania robót technikami bezwykopowymi (przecisk, przewiert) i z czynności tej sporządza notatkę. Inspektor Nadzoru Zamawiającego może uznać Odbiór Robót Zanikowych i Bezwykopowych lub uczestnictwo w trakcie wykonania robót technikami bezwykopowymi za zbędne, o czym powiadomi Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż na dzień przed planowaną czynnością.
7. W przypadku niezgłoszenia Inspektorowi Nadzoru Zamawiającego gotowości przed ich odbiorem lub wyznaczeniu w zgłoszeniu terminu Odbioru Robót Zanikowych i Bezwykopowych krótszego niż 3 Dni robocze, Wykonawca, na żądanie Inspektora Nadzoru Zamawiającego, jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania Robót oraz przywrócić stan poprzedni. W tym przypadku wszystkie koszty prac i Robót oraz skutki ewentualnego opóźnienia wynikającego z odkrycia, a także ponownego wykonania Robót poniesie Wykonawca, niezależnie od tego, czy były one wykonane prawidłowo.
8. Po wykonaniu danego zakresu Przedmiotu Umowy zgodnie z zatwierdzonym przez Zamawiającego Harmonogramem TRF, Wykonawca zgłosi pisemnie oświadczenie o jego wykonaniu oraz gotowość do odbioru Zamawiającemu, a Zamawiający wskaże osoby, które dokonają odbioru. Odbiór Częściowy jest możliwy wyłącznie jeżeli Strony przewidziały płatność częściową za wykonanie danego Kamienia Milowego lub Etapu w Harmonogramie TRF.
9. Wykonawca zawiadamiający o gotowości do Odbioru Częściowego jest zobowiązany przekazać jednocześnie z oświadczeniem o gotowości do odbioru komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót składających się na dany Kamień Milowy/Etap zgodnie z Harmonogramem TRF oraz że Kamień Milowy/Etap, spełnia warunki dokonania odbioru. Wykaz wykonanych Robót i dokumentacja jest akceptowana i oceniana przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego na podstawie rzeczywiście wykonanych Robót.
10. Przystąpienie do czynności Odbioru Częściowego nastąpi w terminie do 7 (słownie: siedmiu) Dni roboczych, licząc od daty zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru i przekazaniu kompletu dokumentów przewidzianych. Dokumentem potwierdzającym zakres i prawidłowość wykonania Kamienia Milowego/Etapu będzie obustronnie podpisany Protokół Odbioru Częściowego.
11. Wykonawca zawiadamiający o gotowości do Odbioru Technicznego jest zobowiązany przekazać jednocześnie komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót oraz tego, że całość prac składających się na Przedmiot Umowy została wykonana i spełnia warunki dokonania odbioru przewidziane we wzorze Protokołu Odbioru Technicznego. Wykaz wykonanych Robót jest akceptowany i oceniany przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego na podstawie rzeczywiście wykonanych i odebranych Robót na podstawie dokonanych Odbiorów Częściowych.
12. Odbiór techniczny nastąpi po zakończeniu wykonywania Robót, pozytywnym wyniku przeprowadzonej próby szczelności i wytrzymałości, oraz po geodezyjnych pomiarach inwentaryzacyjnych. Rozpoczęcie czynności odbioru technicznego nastąpi w terminie do 14 (słownie: czternastu) Dni roboczych, licząc od daty doręczenia pisemnego oświadczenia Wykonawcy o zgłoszeniu gotowości do odbioru. Z czynności odbioru technicznego zostanie sporządzony protokół odbioru technicznego.

13. Odbiór końcowy nastąpi po:
  - 1) doręczeniu przez Wykonawcę pisemnego oświadczenia o gotowości do przystąpienia do odbioru końcowego,
  - 2) odbiorze technicznym,
  - 3) uzyskaniu i dostarczeniu Zamawiającemu przez Wykonawcę dokumentacji geodezyjnej wykonanej sieci gazowej przyjętej do państwowych zasobów geodezyjnych,
  - 4) wykonaniu prac włączeniowych, napełnieniu nowo wybudowanego odcinka paliwem gazowym potwierdzonym przez właściwą jednostkę Zamawiającego oraz przeprowadzeniu prac rozruchowych, jeżeli są wymagane,
  - 5) przedłożeniu Zamawiającemu dokumentów podpisanych przez wszystkich właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządzających terenem, potwierdzających doprowadzenie terenu, na którym były prowadzone prace do należytego stanu i jego odbiór bez zastrzeżeń oraz dokumentów gwarancyjnych producentów lub sprzedawców na materiały wykorzystane przy wykonywaniu Przedmiotu Umowy,
  - 6) przedłożeniu Zamawiającemu ostatecznej decyzji pozwolenia na użytkowanie, w przypadku gdy przepisy prawa wymagają uzyskania takiej decyzji lub zaświadczenia właściwego organu administracji o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu od zawiadomienia o zakończeniu prowadzenia robót budowlanych, w przypadku gdy przepisy prawa nakładają obowiązek zawiadomienia właściwego organu o zakończeniu budowy,
  - 7) przekazaniu dokumentacji powykonawczej,
  - 8) zlikwidowaniu zaplecza budowy i doprowadzeniu terenu budowy do stanu poprzedniego,
  - 9) przekazaniu Zamawiającemu kompletu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót;
  - 10) przygotowaniu przez Wykonawcę i przedłożeniu Zamawiającemu opisów do środków trwałych wytworzonych w ramach Przedmiotu Umowy.
14. Wykaz wykonanych Robót jest akceptowany i oceniany przez Inspektora Nadzoru Zamawiającego. Wykonawca zwracając się o odbiór końcowy przedłoży Zamawiającemu wszystkie środki dowodowe i dokumenty wskazujące na wykonanie warunków w ust. 13, a także pozwalające na ocenę prawidłowego wykonania Robót oraz tego, że całość prac składających się na Przedmiot Umowy została wykonana i spełnia warunki dokonania odbioru przewidziane we wzorze Protokołu Odbioru Końcowego. Jak również Projekt otrzymany od Zamawiającego wraz ze zmianami powykonawczymi, jeżeli takie nastąpiły, szkice powykonawcze, świadectwa jakości, certyfikaty, świadectwa wykonanych prób, atesty na użyte do budowy materiały oraz zabudowane urządzenia.
15. Zamawiający po otrzymaniu kompletu wszystkich dokumentów, o których mowa w ust. 13 i 14 dokona ich weryfikacji i przystąpi do czynności związanych z odbiorem końcowym Przedmiotu Umowy niezwłocznie nie później niż w terminie 14 dni oraz jego rozliczenia rzeczowego i finansowego. Z czynności odbioru końcowego sporządzony zostanie protokół odbioru końcowego.
16. W czynnościach odbiorowych uczestniczą przedstawiciele Stron oraz jednostek, których udział nakazują powszechnie obowiązujące przepisy.
17. Ze wszystkich czynności odbiorowych i kontrolnych zostaną sporządzone protokoły, zgodnie z wzorami przekazanymi przez Zamawiającego, które zawierać będą wszystkie ustalenia i zalecenia poczynione w trakcie odbioru, a w szczególności:
  - 1) datę rozpoczęcia i zakończenia odbioru,
  - 2) wykaz osób uczestniczących w odbiorze z podaniem ich funkcji (komisja odbioru),
  - 3) uwagi, zastrzeżenia i zalecenia
  - 4) podpisy uczestników odbioru.
18. Z dniem podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego na Zamawiającego przechodzi ryzyko utraty lub uszkodzenia obiektu.

19. Zamawiający odmówi dokonania odbioru, jeżeli w toku czynności odbiorowych Inspektor Nadzoru Zamawiającego, Koordynator lub inne osoby upoważnione przez Zamawiającego stwierdzą, że zakres Przedmiotu Umowy nie osiągnął gotowości do odbioru z powodu niezakończenia Robót lub ich wadliwego wykonania, albo dokumentacja niezbędna do odbioru jest niekompletna lub zawiera błędy.
20. Zamawiający może podjąć decyzję o przerwaniu czynności odbiorowych i odmówić dokonania odbioru, jeżeli w czasie tych czynności ujawnione zostaną wady istotne, które uniemożliwiają lub utrudniają użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem – aż do czasu usunięcia tych wad przez Wykonawcę.
21. Jeżeli stwierdzone podczas odbioru wady nie nadają się do usunięcia, lub Wykonawca nie będzie w stanie ich usunąć w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, Zamawiający ma zagwarantowaną możliwość obniżenia wynagrodzenia odpowiednio do utraconej wartości użytkowej albo żądania wykonania przedmiotu objętego wadą po raz drugi albo zlecenia Wykonania Zastępczego, zachowując przy tym prawo domagania się od Wykonawcy zapłaty kary umownej wynikającej z opóźnienia wykonania Przedmiotu Umowy w terminie.
22. W razie nieprzyjęcia Przedmiotu Umowy w zakresie zgłoszonym do odbioru z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy podczas pierwszego odbioru Wykonawca może zostać obciążony kosztami pracy osoby wyznaczonej przez Zamawiającego lub komisji przy kolejnych odbiorach.
23. W zakresie przewidzianych w niniejszym paragrafie kontroli dostaw, Odbioru Robót Zanikowych i Bezwykopowych, kontroli wykonania robót technikami bezwykopowymi (przecisk, przewiert), Odbiorów Częściowych i Odbioru Technicznego odpowiednie zastosowanie mają postanowienia dotyczące odbioru końcowego w ust. 15 – 22.
24. Wzory protokołów stosowanych przy odbiorach, precyzujące zakres odbioru i konieczną dokumentację znajdują się w pliku: Załączniki do Procedury Realizacja Inwestycji i Remontów w PSG dostępnym pod adresem [www: https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego](https://www.psgaz.pl/wymagania-procesu-inwestycyjnego).

§ 8. WYNAGRODZENIE I ZASADY ROZLICZEŃ

1. Wykonawca za realizację Przedmiotu Umowy otrzyma łączne wynagrodzenie w wysokości [***] (słownie: [***] złotych). Wynagrodzenie jest ustalone ryczałtowo i obejmuje całość prac i wszelkich kosztów związanych z wykonaniem Umowy.
2. Ponadto, w przypadku zawarcia przez Zamawiającego Umowy o dofinansowanie, Wykonawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości [***] (słownie: [***] złotych) za dostarczenie i zamontowanie 1 (słownie: jednej) tablicy informacyjnej.
3. Wynagrodzenie płatne będzie w częściach zgodnie z Harmonogramem TRF, z zastrzeżeniem że:
  - 1) 80 % wynagrodzenia płatne będzie na podstawie prawidłowo wystawionych faktur częściowych,
  - 2) 10 % wynagrodzenia płatne będzie po podpisaniu bezusterkowego protokołu odbioru technicznego, na podstawie prawidłowo wystawionej faktury,
  - 3) 10 % wynagrodzenia płatne będzie po wykonaniu i odebraniu końcowym Przedmiotu Umowy, na podstawie prawidłowo sporządzonej faktury końcowej.
4. Wynagrodzenie wyrażone jest w kwocie netto i zostanie powiększone o podatek VAT według stawki obowiązującej w dniu wykonania zakresu Przedmiotu Umowy stosownie do postanowień § 7.
5. Wynagrodzenie płatne będzie w terminie [***] od dnia doręczenia, na adres wskazany w ust. 12.2) lub ust. 13, albo od dnia przesłania na platformę o elektronicznym fakturowaniu, prawidłowo wystawionej faktury wraz z oryginałem lub kopią podpisanego przez Strony protokołu odbioru. Podstawą do wystawienia faktury częściowej będzie podpisany bez zastrzeżeń przez Strony protokół odbioru częściowego, o którym mowa w § 7.10. Podstawą do wystawienia faktury za odbiór techniczny będzie sporządzony i podpisany bez zastrzeżeń przez Strony protokół odbioru technicznego, o którym mowa w § 7.12. Podstawą do wystawienia faktury końcowej będzie sporządzony i podpisany bez zastrzeżeń przez Strony protokół odbioru końcowego, o którym mowa w 14 Wykonawca wystawi fakturę w terminie 7 dni od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru.

6. Płatność wynagrodzenia nastąpi przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy prowadzony przez bank [***] o numerze [***], wskazany na fakturze. Za dzień płatności Strony przyjmują dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego. Zmiana rachunku bankowego Wykonawcy jest skuteczna dla Zamawiającego z chwilą powiadomienia go przez Wykonawcę poprzez pisemne oświadczenie i nie stanowi zmiany Umowy. Wykonawca oświadcza, że numer rachunku bankowego, który zostanie wskazany na fakturze jest numerem rachunku bankowego Wykonawcy, otwartym w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz znajduje się w wykazie, o którym mowa w art. 96b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
7. Na fakturze jako nabywcę Wykonawca wskaże:
Dane nabywcy: Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., ul. Wojciecha Bandrowskiego 16, 33-100 Tarnów, NIP 5252496411
Dane odbiorcy: Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze, ul. Szczęść Boże 11, 41-800 Zabrze
oraz następujące informacje: nr Umowy, Dział Inwestycji i Remontów, termin płatności 21 dni.
8. Na fakturze lub załączniku do faktury Wykonawca zobowiązany jest wskazać wartości poszczególnych elementów stanowiących odrębny środek trwały, według wytycznych przekazanych przez Zamawiającego.
9. Strony postanawiają stosować faktury elektroniczne, z zastrzeżeniem ust. 13 oraz możliwości skorzystania przez Wykonawcę z uprawnienia przewidzianego w § 12 OWU.
10. Faktury będą wystawiane i przesyłane zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku od towarów i usług, przy zagwarantowaniu ich autentyczności pochodzenia, integralności treści i czytelności, w postaci zabezpieczonego przed edycją pliku (preferowanym formatem jest PDF). Pliki z fakturami skompresowane, zaszyfrowane lub w formacie innym niż spełniający wymogi przewidziane w zdaniu pierwszym albo pliki zamieszczone pośrednio w wiadomości będącej załącznikiem innej wiadomości, nie będą uważane za skutecznie doręczone faktury elektroniczne. Dopuszcza się przesłanie przez Wykonawcę protokołu odbioru w formie oryginału z kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi lub skanu.
11. Wiadomości e-mail powinny zawierać w temacie zapisy świadczące o załączeniu faktur elektronicznych np.: faktura / korekta faktury, zaś w treści wiadomości e-mail winien znajdować się wykaz wszystkich faktur załączonych w formie elektronicznej.
12. Strony zastrzegają, że faktury elektroniczne uznaje się za skutecznie wysłane i doręczone, tylko jeżeli zostały wysłane i odebrane przy użyciu niżej wskazanych adresów e-mail:
  - 1) dla wysyłki przez Wykonawcę - e-mail: [***],
  - 2) dla przyjęcia przez Zamawiającego - e-mail: faktury_elektroniczne@psgaz.pl.
13. W przypadku, gdy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy lub Zamawiającego nie jest możliwe wystawienie lub przesłanie faktury elektronicznej, Strona, u której przyczyny te wystąpią, niezwłocznie poinformuje drugą Stronę. W takiej sytuacji Wykonawca zobowiązany jest do doręczenia faktury na adres: ul. Leona Kruczkowskiego 2, 00-412 Warszawa.
14. Zmiana adresu, o którym mowa w ust. 12 oraz ust. 13, jest skuteczna dla drugiej Strony z chwilą jej powiadomienia i nie stanowi zmiany Umowy.
15. W przypadku nieterminowej zapłaty Wykonawca może naliczyć Zamawiającemu odsetki za opóźnienie w wysokości zgodnej z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
16. Warunkiem zapłaty wynagrodzenia za wykonanie określonego zakresu Przedmiotu Umowy (w tym dokonania płatności częściowej) jest przedstawienie przez Wykonawców dowodów zapłaty lub innego rozliczenia z podwykonawcami wymagalnego wynagrodzenia zgłoszonym podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, o których mowa w § 3.1, biorącym udział w realizacji danego zakresu Przedmiotu Umowy, który podlegał odbiorowi i rozliczeniu z Zamawiającym.
17. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 16, wstrzymuje się wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrany zakres Przedmiotu Umowy, w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty, a Zamawiający odmówi przyjęcia faktury lub dokona zwrotu takiej faktury Wykonawcy.

18. Zamawiający może dokonać bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi związane bezpośrednio z realizacją Umowy, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę.
19. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 18, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
20. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
21. Zamawiający, przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, umożliwi Wykonawcy zgłoszenie, pisemnie, uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji. W uwagach nie można powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
22. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 21, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
23. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w tym z wynagrodzenia przyszłego lub niewymagalnego wynikającego z niniejszej Umowy (potrącenie umowne). Potrącenie nie wymaga uprzedniego wezwania do zapłaty Wykonawcy.
24. Do zasad odpowiedzialności Zamawiającego, Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z tytułu wykonanych robót budowlanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

§ 9. KARY UMOWNE

1. Zamawiający jest uprawniony do żądania od Wykonawcy zapłaty następujących kar umownych:
  - 1) z tytułu opóźnienia z winy Wykonawcy w wykonaniu Przedmiotu Umowy zgodnie z terminami wykonania Kamieni Milowych określonych w Harmonogramie TRF –w wysokości 0,15 % wynagrodzenia netto określonego w §8.1 Umowy za każdy dzień opóźnienia w realizacji Kamienia Milowego, jednakże nie więcej niż 30 % wynagrodzenia netto określonego w 1 Umowy;
  - 2) z tytułu opóźnienia z winy Wykonawcy w dostarczeniu:
    - a) Harmonogramów o których mowa w §4 Umowy (TRF, Taktyczny, Operacyjny) w terminie wskazanym odpowiednio w § 2.1.2)-4) Umowy,
    - b) Planu Zarządzania Jakością, o którym mowa w § 2.1.5) Umowy,
    - c) cyklicznych raportów, o których mowa w § 2.1.6) Umowy,–w wysokości 0,15 % wynagrodzenia netto określonego w §8.1 Umowy za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 15 % wynagrodzenia netto określonego w § 8.1 Umowy,
  - 3) z tytułu opóźnienia z winy Wykonawcy w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi i gwarancji, – w wysokości 0,15 % wynagrodzenia netto określonego w

- §8.1 Umowy, za każdy dzień opóźnienia, licząc od następnego dnia po upływie terminu określonego w Umowie lub przez Zamawiającego do usunięcia wad, jednakże nie więcej niż 15 % wynagrodzenia netto określonego w § 8.1 Umowy,
- 4) z tytułu naruszenia w wykonaniu obowiązków dotyczących zagrożeń terminowej realizacji określonych w § 2.1.8) -11) Umowy, – w wysokości 5000 (słownie: pięć tysięcy) złotych, za każde stwierdzone naruszenie,
  - 5) z tytułu naruszenia z winy Wykonawcy postanowień § 7 OWU dotyczących bezpieczeństwa i ochrony informacji – w wysokości 10000 (słownie: dziesięć tysięcy) złotych, za każde naruszenie,
  - 6) w razie odstąpienia od całości lub części Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (niezależnie od podstawy prawnej) – w wysokości 30 % wynagrodzenia netto określonego w § 8.1 ,
  - 7) z tytułu przygotowania przez Wykonawcę terenu na przeprowadzenie prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych niezgodnie z przepisami określonymi w § 2.1.13) co uniemożliwiło udzielenie zgody przez Zamawiającego na prowadzenie tych prac w wysokości 1000 (słownie: jeden tysiąc) złotych, za każdy dzień powstałego w związku z tym opóźnienia, jednakże nie więcej niż 20 % wynagrodzenia netto określonego w § 8.1 Umowy,
  - 8) za każdy przypadek prowadzenia Robót niezgodnie z zasadami dotyczącymi prowadzenia prac zgodnie z wymogami BHP i przepisami ochrony przeciwpożarowej określonymi w § 2.1.13) – w wysokości 10000 (słownie: dziesięć tysięcy) złotych, za każde naruszenie,
  - 9) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany tj. obowiązku wskazanego w § 3.7.- w wysokości 10000 (słownie: dziesięć tysięcy) złotych, za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt umowy lub jej zmiany,
  - 10) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, o ile taki obowiązek wynika z Umowy - w wysokości 10000 (słownie: dziesięć tysięcy) złotych, za każdą nieprzedłożoną kopię umowy lub dokonanie jej zmiany bez przekazania Zamawiającemu,
  - 11) w razie niespełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę albo dalszego podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności związane z realizacją Umowy w wysokości 2000,00 (słownie: dwa tysiące) złotych za każde naruszenie,
  - 12) za nieterminową zapłatę lub za brak zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 200 (słownie: dwieście) złotych, za każdy dzień opóźnienia od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty, jednakże nie więcej niż 20% wynagrodzenia netto określonego w § 8.1 Umowy i równocześnie nie więcej niż 50% łącznego wynagrodzenia netto należnego temu podwykonawcy na podstawie umowy podwykonawczej,
  - 13) w przypadku powierzenia realizacji Przedmiotu Umowy osobie, która nie posiada kwalifikacji wskazanych w dokumentacji określającej warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w wyniku którego zawarto Umowę, - w wysokości w wysokości 10000 (słownie: dziesięć tysięcy) złotych, za każde naruszenie,
  - 14) za każdy przypadek wykonania Umowy zgodnie z naruszeniem przepisów dotyczącymi ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami albo z naruszeniem obowiązków wynikających z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji uzyskanej przez Zamawiającego dla Inwestycji - w wysokości w wysokości 5000 (słownie: pięć tysięcy) złotych za każde naruszenie,
  - 15) za każdy przypadek wykonywania Robót niezgodnie z przepisami i zasadami BHP oraz przepisami ochrony przeciwpożarowej w szczególności przestrzegania „Wymagań w zakresie BHP, Ppoż. i OŚ oraz klauzuli etycznej dla Wykonawców świadczących usługi na rzecz i terenie PSG sp. z o.o.” – w wysokości 5000 (słownie: pięć tysięcy) złotych, za każde naruszenie, jednakże nie więcej niż 30 % wynagrodzenia netto określonego w § 8.1 Umowy,

- 16) w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia przez Wykonawcę wykonania robót powierzonych przez Zamawiającego lub innego wykonawcę powołanego na zasadach §14.12 lub na zasadach Wykonania zastępczego przewidzianego w §17.1 i nast.
2. Łączna maksymalna wysokość kar umownych, których mogą dochodzić Strony na podstawie Umowy nie może przekroczyć 50 % łącznego wynagrodzenia netto określonego.
3. Zamawiający jest uprawniony do kumulatywnego naliczenia wszystkich kar umownych przewidzianych za indywidualny przypadek naruszenia Umowy, nawet jeżeli wypełnia on więcej niż jedną przesłankę wskazaną w ust. 1.
4. Zamawiający jest uprawniony do potrącenia kwoty kar umownych z wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w tym dopuszczalne jest potrącenie z wynagrodzenia przyszłego lub niewymagalnego wynikającego z niniejszej Umowy (potrącenie umowne). Potrącenie zostanie wykonane na podstawie jednostronnego oświadczenia Zamawiającego i nie wymaga poprzedniego wezwania do zapłaty Wykonawcy.

25. ZAKOŃCZENIE UMOWY

5. Zamawiający ma prawo odstąpić od Umowy, w przypadku gdy:
  - 1) Wykonawca nie wykonał lub nienależycie zrealizował postanowienia Umowy lub naruszył któryś z nałożonych na niego obowiązków pomimo uprzedniego powiadomienia Wykonawcy na piśmie o zamiarze odstąpienia od Umowy, wyznaczenia dodatkowego terminu do usunięcia naruszeń i bezskutecznego upływu tego terminu,
  - 2) Wykonawca ze swojej winy 2-krotnie naruszył termin usunięcia wad prac wykonanych w ramach Umowy, o którym mowa w § 11.7 Umowy,
  - 3) kary umowne naliczone na podstawie Umowy osiągnęły poziom 20 % kwoty wynagrodzenia netto, o której mowa w § 8.1 Umowy,
  - 5) nierozpoczęcia z winy Wykonawcy prac objętych Przedmiotem Umowy w terminach określonych w Umowie, w tym poszczególnych Kamieni Milowych w terminach określonych w Harmonogramie TRF oraz nieprzystąpienia do ich realizacji po pisemnym wezwaniu przez Zamawiającego,
  - 6) przerwania z winy Wykonawcy prac objętych Przedmiotem Umowy na okres powyżej 10 (słownie: dziesięć) Dni roboczych,
  - 7) niewykonania Umowy z winy Wykonawcy Robót w zakresie i terminach wskazanych w Harmonogramie TRF w tym poszczególnych Etapów i Kamieni Milowych, w szczególności w przypadku zwłoki w realizacji Robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie przez Wykonawcę terminu realizacji Przedmiotu Umowy wskazanego w § 6.7 Umowy lub Kamienia Milowego,
  - 8) wystąpi konieczność wielokrotnego dokonywania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania przez Zamawiającego bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości Umowy,
  - 9) dojdzie do rażącego naruszenia przez Wykonawcę obowiązków określonych w Programie zgodności.
  - 10) Wykonawca wykona prace z istotnymi wadami, których usunąć się nie da lub Wykonawca nie usunął ich w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego ani nie dostarczył Przedmiotu Umowy wolnego od wad lub też z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła wad usunąć w terminie w § 6.7 Umowy lub wyznaczonym zgodnie z §11.7, jeżeli wady te ujawnią się po wykonaniu Umowy;
  - 11) nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub majątku, za pomocą którego Wykonawca wykonuje Przedmiot Umowy przez podmioty i osoby trzecie na mocy orzeczenia właściwego organu i okoliczności wskazują, że będzie miało to negatywny wpływ na realizację Przedmiotu Umowy;
  - 12) gdy w związku z prowadzeniem postępowania administracyjnego lub sądowno-administracyjnego dotyczącego decyzji, uzgodnień, postanowień lub wyroków niezbędnych dla realizacji Przedmiotu Umowy, wykonanie Umowy okaże się niemożliwe lub jest znacznie

- utrudnione, a okres występowania braku możliwości lub znacznych utrudnień w jej realizacji przekracza 3 miesiące;
- 13) gdy złożone przez drugą Stronę oświadczenia, zapewnienia, informacje bądź powołane przez nią w Umowie fakty, istotne dla realizacji Umowy, okażą się nieprawdziwe,
  - 14) gdy Zamawiający nie uzyska wykonanej decyzji o pozwoleniu na budowę dla Inwestycji, która jest niezbędna do realizacji Umowy i na podstawie, której Wykonawca ma wykonywać Roboty w terminie do 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy;
6. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w całości lub w części.
  7. W przypadku gdy realizacja Przedmiotu Umowy (lub jego części) okaże się niemożliwa lub poważnie utrudniona z przyczyn niezależnych od Zamawiającego których nie dało się przewidzieć na etapie zawierania Umowy, w szczególności w sytuacji gdy na etapie realizacji Robót ujawnią się nowe okoliczności niezależne od Zamawiającego, przez które koszt dalszej realizacji Inwestycji okaże się niewspółmiernie wysoki względem szacunków Zamawiającego na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia, Zamawiający może odstąpić od Umowy, dokonując jednocześnie zwrotu uzasadnionych i udokumentowanych przez Wykonawcę kosztów poniesionych na realizację Przedmiotu Umowy do chwili powiadomienia Wykonawcy o odstąpieniu od Umowy.
  8. Uprawnienie do odstąpienia od Umowy przewidziane w §10 ust. 1 pkt: 1), 3-9), 11-12), 14 , może zostać zrealizowane w każdym momencie w terminie 6 (słownie: sześciu) miesięcy od momentu, gdy Strona dowiedziała się o wystąpieniu okoliczności, na podstawie której skorzystanie z prawa odstąpienia jest możliwe, lecz nie później niż w terminie wskazanym w § 6.7 Umowy. Tymczasem uprawnienie do odstąpienia od Umowy przewidziane w §10 ust.1 pkt: 2), 10), 13) może zostać zrealizowane w każdym momencie w terminie 12 (słownie: dwunastu) miesięcy od momentu, gdy Strona dowiedziała się o wystąpieniu okoliczności, na podstawie której skorzystanie z prawa odstąpienia jest możliwe, lecz nie później niż pięć lat od terminu wskazanego w § 7.15 Umowy.
  9. W razie odstąpienia od Umowy Strony sporządzą protokół inwentaryzacji i odbioru prac w toku, na dzień odstąpienia. W przypadku nieprzystąpienia przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie do inwentaryzacji, Zamawiający zastrzega sobie prawo samodzielnego, jednostronnego sporządzenia protokołu, który będzie wiązał Strony. Ponadto Zamawiający zastrzega, iż dokona odbioru tylko tych prac, które na dzień odstąpienia od Umowy mają dla niego wartość gospodarczą, o ile odstąpienie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
  10. W razie odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca zobowiązuje się zabezpieczyć przerwane roboty oraz teren budowy na swój koszt i nie przysługuje mu z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.
  11. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego:
    - 1) Zamawiający wstrzyma zapłatę za wystawione i przyjęte faktury, potrąci z nich kary umowne bez konieczności uprzedniego wezwania Wykonawcy do ich uiszczenia oraz wszelkie pozostałe należności i odszkodowania wynikające z Umowy, a Wykonawca na takie działanie Zamawiającego wyraża zgodę,
    - 2) Wykonawca ma prawo do wynagrodzenia za prace należycie wykonane do dnia odstąpienia od Umowy, o ile zostały one odebrane przez Zamawiającego protokolarnie, zgodnie z ust. 3 niniejszego paragrafu,
    - 3) Zamawiający nabywa autorskie prawa majątkowe do utworów, o których mowa w §18.1 Umowy odebranych i przekazanych mu do dnia odstąpienia za wynagrodzeniem,
    - 4) Zamawiającemu będą przysługiwać uprawnienia wynikające z gwarancji i rękojmi w odniesieniu do wykonanych przez Wykonawcę prac; bieg okresu gwarancji i rękojmi liczony będzie od dnia protokolarnego odebrania prac, zgodnie z ust. 3 niniejszego paragrafu.

§ 10. ZAKOŃCZENIE UMOWY

1. Zamawiający ma prawo odstąpić od Umowy, w przypadku gdy:

- 4) Wykonawca nie wykonał lub nienależycie zrealizował postanowienia Umowy lub naruszył któryś z nałożonych na niego obowiązków pomimo uprzedniego powiadomienia Wykonawcy na piśmie o zamiarze odstąpienia od Umowy, wyznaczenia dodatkowego terminu do usunięcia naruszeń i bezskutecznego upływu tego terminu,
  - 5) Wykonawca ze swojej winy 2-krotnie naruszył termin usunięcia wad prac wykonanych w ramach Umowy, o którym mowa w § 11.7 Umowy,
  - 6) kary umowne naliczone na podstawie Umowy osiągnęły poziom 20 % kwoty wynagrodzenia netto, o której mowa w § 8.1 Umowy,
  - 9) nierozpoczęcia z winy Wykonawcy prac objętych Przedmiotem Umowy w terminach określonych w Umowie, w tym poszczególnych Kamieni Milowych w terminach określonych w Harmonogramie TRF oraz nieprzystąpienia do ich realizacji po pisemnym wezwaniu przez Zamawiającego,
  - 10) przerwania z winy Wykonawcy prac objętych Przedmiotem Umowy na okres powyżej 10 (słownie: dziesięć) Dni roboczych,
  - 11) niewykonania Umowy z winy Wykonawcy Robót w zakresie i terminach wskazanych w Harmonogramie TRF w tym poszczególnych Etapów i Kamieni Milowych, w szczególności w przypadku zwłoki w realizacji Robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie przez Wykonawcę terminu realizacji Przedmiotu Umowy wskazanego w § 6.7 Umowy lub Kamienia Milowego,
  - 12) wystąpi konieczność wielokrotnego dokonywania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania przez Zamawiającego bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości Umowy,
  - 15) dojdzie do rażącego naruszenia przez Wykonawcę obowiązków określonych w Programie zgodności.
  - 16) Wykonawca wykona prace z istotnymi wadami, których usunąć się nie da lub Wykonawca nie usunął ich w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego ani nie dostarczył Przedmiotu Umowy wolnego od wad lub też z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła wad usunąć w terminie w § 6.7 Umowy lub wyznaczonym zgodnie z §11.7, jeżeli wady te ujawnią się po wykonaniu Umowy;
  - 17) nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub majątku, za pomocą którego Wykonawca wykonuje Przedmiot Umowy przez podmioty i osoby trzecie na mocy orzeczenia właściwego organu i okoliczności wskazują, że będzie miało to negatywny wpływ na realizację Przedmiotu Umowy;
  - 18) gdy w związku z prowadzeniem postępowania administracyjnego lub sądowno-administracyjnego dotyczącego decyzji, uzgodnień, postanowień lub wyroków niezbędnych dla realizacji Przedmiotu Umowy, wykonanie Umowy okaże się niemożliwe lub jest znacznie utrudnione, a okres występowania braku możliwości lub znacznych utrudnień w jej realizacji przekracza 3 miesiące;
  - 19) gdy złożone przez drugą Stronę oświadczenia, zapewnienia, informacje bądź powołane przez nią w Umowie fakty, istotne dla realizacji Umowy, okażą się nieprawdziwe,
  - 20) gdy Zamawiający nie uzyska wykonalnej decyzji o pozwoleniu na budowę dla Inwestycji, która jest niezbędna do realizacji Umowy i na podstawie, której Wykonawca ma wykonywać Roboty w terminie do 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy;
2. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w całości lub w części.
  3. W przypadku gdy realizacja Przedmiotu Umowy (lub jego części) okaże się niemożliwa lub poważnie utrudniona z przyczyn niezależnych od Zamawiającego których nie dało się przewidzieć na etapie zawierania Umowy, w szczególności w sytuacji gdy na etapie realizacji Robót ujawnią się nowe okoliczności niezależne od Zamawiającego, przez które koszt dalszej realizacji Inwestycji okaże się niewspółmiernie wysoki względem szacunków Zamawiającego na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia, Zamawiający może odstąpić od Umowy, dokonując jednocześnie zwrotu uzasadnionych i udokumentowanych przez Wykonawcę kosztów poniesionych na realizację Przedmiotu Umowy do chwili powiadomienia Wykonawcy o odstąpieniu od Umowy.

4. Uprawnienie do odstąpienia od Umowy przewidziane w §10 ust. 1 pkt: 1), 3-9), 11-12), 14 , może zostać zrealizowane w każdym momencie w terminie 6 (słownie: sześciu) miesięcy od momentu, gdy Strona dowiedziała się o wystąpieniu okoliczności, na podstawie której skorzystanie z prawa odstąpienia jest możliwe, lecz nie później niż w terminie wskazanym w § 6.7 Umowy. Tymczasem uprawnienie do odstąpienia od Umowy przewidziane w §10 ust.1 pkt: 2), 10), 13) może zostać zrealizowane w każdym momencie w terminie 12 (słownie: dwunastu) miesięcy od momentu, gdy Strona dowiedziała się o wystąpieniu okoliczności, na podstawie której skorzystanie z prawa odstąpienia jest możliwe, lecz nie później niż pięć lat od terminu wskazanego w § 7.15 Umowy.
5. W razie odstąpienia od Umowy Strony sporządzą protokół inwentaryzacji i odbioru prac w toku, na dzień odstąpienia. W przypadku nieprzystąpienia przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie do inwentaryzacji, Zamawiający zastrzega sobie prawo samodzielnego, jednostronnego sporządzenia protokołu, który będzie wiązał Strony. Ponadto Zamawiający zastrzega, iż dokona odbioru tylko tych prac, które na dzień odstąpienia od Umowy mają dla niego wartość gospodarczą, o ile odstąpienie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
6. W razie odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca zobowiązuje się zabezpieczyć przerwane roboty oraz teren budowy na swój koszt i nie przysługuje mu z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.
7. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego:
  - 1) Zamawiający wstrzyma zapłatę za wystawione i przyjęte faktury, potrąci z nich kary umowne bez konieczności uprzedniego wezwania Wykonawcy do ich uiszczenia oraz wszelkie pozostałe należności i odszkodowania wynikające z Umowy, a Wykonawca na takie działanie Zamawiającego wyraża zgodę,
  - 2) Wykonawca ma prawo do wynagrodzenia za prace należycie wykonane do dnia odstąpienia od Umowy, o ile zostały one odebrane przez Zamawiającego protokolarnie, zgodnie z ust. 3 niniejszego paragrafu,
  - 3) Zamawiający nabywa autorskie prawa majątkowe do utworów, o których mowa w §18.1 Umowy odebranych i przekazanych mu do dnia odstąpienia za wynagrodzeniem,
  - 4) Zamawiającemu będą przysługiwać uprawnienia wynikające z gwarancji i rękojmi w odniesieniu do wykonanych przez Wykonawcę prac; bieg okresu gwarancji i rękojmi liczony będzie od dnia protokolarnego odebrania prac, zgodnie z ust. 3 niniejszego paragrafu.

§ 11. GWARANCJA, RĘKOJMIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ WYKONAWCY

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości na całość wykonanych w ramach Umowy prac. W ramach udzielonej gwarancji Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wad fizycznych lub prawnych albo dostarczenia nowej rzeczy. Termin gwarancji jakości ustala się na:
  - 1) roboty budowlano-montażowe na okres 36 miesięcy, liczony od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego,
  - 2) prace nawierzchniowe – prace odtworzeniowe w zakresie renowacji jezdni, chodników, placów, parkingów itp. na okres 36 miesięcy, liczony od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego, chyba że z decyzji zarządcy drogi wynika dłuższy termin gwarancji, a na prace odtworzeniowe w zakresie renowacji pozostałych terenów na okres jednego chyba, że z decyzji zarządcy terenu wynika dłuższy termin gwarancji,
  - 3) na materiały i urządzenia użyte do wykonania Przedmiotu Umowy na okres odpowiadający okresowi, w którym w terminie 36 miesięcy od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego Przedmiotu Umowy nie obowiązuje już gwarancja producenta materiałów i urządzeń.
2. W ramach udzielonej gwarancji Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wad fizycznych lub prawnych albo dostarczenia nowej rzeczy. Jeżeli w ramach usunięcia wady nastąpi wymiana

- danego elementu robót lub urządzenia lub elementu wyposażenia, termin gwarancji biegnie dla tego elementu robót, urządzenia lub elementu wyposażenia na nowo, począwszy od dnia wymiany.
3. Wykonawca zobowiązany jest w chwili dokonywania odbioru końcowego przekazać Zamawiającemu dokumenty gwarancyjne producentów lub sprzedawców na materiały urządzenia lub elementy wyposażenia wykorzystane przy wykonywaniu Umowy, jeżeli taka gwarancja została udzielona. Jeżeli stosunek prawny gwarancji obowiązujący pomiędzy Wykonawcą i gwarantem tego wymaga, Wykonawca zobowiązany jest przenieść na Zamawiającego przysługujące mu uprawnienia z tytułu gwarancji.
  4. Niezależnie od gwarancji jakości Strony ustalają, iż rękojmia na wady fizyczne Przedmiotu Umowy obowiązuje przez okres 36 miesięcy licząc od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego Robót, za wyjątkiem wad nieruchomości, dla których termin rękojmi wynosi 5 lat (o ile dotyczy Przedmiotu Umowy).
  5. Bieg okresu gwarancji i rękojmi rozpoczyna się od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego, z zastrzeżeniem ust. 1 i za wyjątkiem okresu rękojmi za wady prawne, którego bieg rozpoczyna się stosownie do treści art. 576 k.c.
  6. O wadach, które ujawnią się w okresie gwarancji i rękojmi, Zamawiający zobowiązany jest zawiadomić Wykonawcę w formie pisemnej w terminie 30 dni od ich ujawnienia. Wady ujawnione w trakcie procedury odbioru, jeżeli zgodnie z Umową nie stanowią podstawy do odmowy dokonania odbioru, będą również usuwane w ramach udzielonej gwarancji. Zawiadomienie o wadzie może być dokonane w każdej formie i jest zawsze skuteczne, jeżeli zostanie dokonane na piśmie i dostarczone na adres siedziby Wykonawcy lub zostanie wysłane drogą mailową na adres Koordynatora Wykonawcy. W przypadku zgłoszenia dokonanego na piśmie na adres pocztowy wystarczające jest nadanie listu poleconego w jakiegokolwiek placówce operatora usług pocztowych. Data doręczania takiego listu lub maila jest datą dokonania zgłoszenia wady w rozumieniu Umowy.
  7. Wykonawca zobowiązuje się usunąć wadę lub dostarczyć nową rzecz w możliwie najkrótszym czasie, lecz nie dłuższym niż 30 Dni roboczych od daty zgłoszenia. Jeżeli z uwagi na złożony charakter ujawnionej wady oraz uwarunkowania techniczne, w tym związane ze specyfiką funkcjonowania Zamawiającego jako operatora usług dystrybucyjnych gazu usunięcie wady nie będzie możliwe lub celowe w terminie ustalonym w zdaniu pierwszym niniejszego ustępu, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy inny dłuższy termin na usunięcie wady. Termin ten będzie wiążący dla Wykonawcy. W celu uniknięcia wątpliwości wyznaczenie innego dłuższego terminu na usunięcie wady jest uprawnieniem Zamawiającego, a Wykonawcy nie przysługuje roszczenie o wyznaczenie takiego dłuższego terminu.
  8. Usunięcie wad lub dostarczenie nowej rzeczy powinno być stwierdzone protokolarnie. Data usunięcia wady stwierdzona w protokole podpisanym przez obie Strony jest dla Stron wiążąca. Wszelkie koszty i ryzyko związane z usuwaniem wad, w tym koszty zdemontowania wadliwych rzeczy i ich zastąpienia rzeczami wolnymi od wad, transportu wadliwych rzeczy do miejsca naprawy, jak również dostarczenia rzeczy wolnych od wad do miejsca, w którym wada została ujawniona oraz zamontowania takich rzeczy ponosi Wykonawca.
  9. W przypadku, jeśli Wykonawca nie usunie wad, o których mowa w ust. 6 w terminie, o którym mowa w ust. 7, wady te usunie Zamawiający na koszt i ryzyko Wykonawcy. W tym celu Zamawiający może wady usunąć osobiście lub zlecić ich usunięcie podmiotowi trzeciemu. W takiej sytuacji Wykonawca nie może powoływać się na fakt dokonania naprawy, jako na podstawę do wygaśnięcia udzielonej przez niego gwarancji.
  10. Uprawnienia z gwarancji przysługują Zamawiającemu oraz każdemu następcy prawnemu Zamawiającego pod tytułem ogólnym lub szczególnym. Na żądanie Zamawiającego Wykonawca wystawi Zamawiającemu dodatkowy pisemny dokument gwarancyjny, potwierdzający warunki już udzielonej w ramach postanowień niniejszego paragrafu Umowy gwarancji. Dokument taki pełnić będzie funkcję znaku legitymacyjnego potwierdzającego uprawnienia gwarancyjne posiadacza dokumentu w stosunku do Przedmiotu Umowy. Wystawienie i posiadanie powyższego dodatkowego dokumentu gwarancyjnego nie jest w jakikolwiek sposób warunkiem korzystania przez uprawnionego z uprawnień wynikających z niniejszej gwarancji, które to uprawnienia dla Zamawiającego wynikają wprost z Umowy a dla następcy prawnego z faktu przejścia na niego Przedmiotu Umowy. Jednakże następcą prawnym

- dysponujący takim dodatkowym dokumentem gwarancyjnym nie musi już w inny sposób wykazywać faktu przejścia na niego Przedmiotu Umowy.
11. Jeżeli w trakcie realizacji Umowy wystąpi konieczność uzyskania zgody na zajęcie pasa drogowego, a właściwy zarządca drogi uzależni udzielenie zgody od przejęcia obowiązków gwarancji od wykonawcy drogi - Wykonawca zobowiązany jest do samodzielnego przejęcia gwarancji w tym zakresie na podstawie porozumienia z zarządcą drogi i wykonawcą drogi.
  12. Wyjątkowo, w sytuacjach szczególnie uzasadnionych, w przypadku, kiedy zarządca drogi nie wyrazi zgody na przejęcie gwarancji przez Wykonawcę, Zamawiający może zgodzić się na przejęcie gwarancji bezpośrednio przez Zamawiającego, pod warunkiem, że Strony zawrą aneks do Umowy na podstawie którego Wykonawca zobowiąże się do realizacji obowiązków wynikających z gwarancji przejętej przez Zamawiającego w zakresie odtworzenia nawierzchni pasa drogowego zgodnie z wymogami postawionymi przez zarządcę drogi. Aneks ten będzie regulował zakres obowiązków gwarancyjnych, wskazywał na sumę gwarancyjną, oraz termin obowiązywania gwarancji w sposób odpowiadający przejmowanej przez Zamawiającego gwarancji. Strony zastrzegają, że zasady realizacji przejętej gwarancji dotyczącej odtworzonej nawierzchni mogą odbiegać od zasad wynikających z Umowy, w tym w zakresie długości terminów obowiązywania gwarancji poprzez ich wydłużenie – na co Wykonawca wyraża zgodę. W związku z zawarciem przedmiotowego aneksu nie będzie przysługiwało Wykonawcy uprawnienie do występowania o dodatkowe wynagrodzenie, nawet w sytuacji zmiany warunków gwarancji na zasady mniej korzystne niż te które wynikają z Umowy.
  13. Odpowiedzialność Wykonawcy:
    - 1) Wykonawca odpowiada za uszkodzenia wszystkich urządzeń podziemnych uwidocznionych na mapach lub wskazanych uzgodnieniami branżowymi oraz skutki takich uszkodzeń powstałe w związku z wykonywaniem Umowy,
    - 2) Wykonawca odpowiada za uszkodzenia urządzeń podziemnych nie uwidocznionych w dokumentacji oraz skutki takich uszkodzeń powstałe w związku z wykonywaniem Umowy tylko wtedy, gdy protokół z narady koordynacyjnej lub zapisy w innych aktach administracyjnych nakazywały wykonywanie prac pod właściwym nadzorem branżowym lub nakazywały wykonywanie prac ziemnych ręcznie, a Wykonawca nie zastosował się do tych zaleceń,
    - 3) Wykonawca potwierdza, iż przyjmuje na siebie całkowitą odpowiedzialność oraz zwalnia Zamawiającego z wszelkiej odpowiedzialności związanej z wszelkimi roszczeniami skierowanymi wobec Zamawiającego przez osoby trzecie, dotyczącymi jakichkolwiek zaistniałych szkód, kosztów i wydatków związanych bezpośrednio lub pośrednio z wykonywaniem przez Wykonawcę Robót, działań i czynności wynikających z realizacji Przedmiotu Umowy.

§ 12. ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA PRZEDMIOTU UMOWY

1. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania Umowy (**Zabezpieczenie**) w wysokości 3 % wartości Umowy brutto tj. w kwocie [***] zł (słownie: [***] złotych).
2. Zabezpieczenie służy do pokrycia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy.
3. Zabezpieczenie może być wniesione w jednej lub kilku z następujących form:
  - 1) pieniądzu,
  - 2) gwarancjach bankowych,
  - 3) gwarancjach ubezpieczeniowych,

4. W przypadku wniesienia Zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej, gwarancja ta będzie zawierała zobowiązanie gwaranta do nieodwołalnej i bezwarunkowej, na każde pierwsze pisemne żądanie Zamawiającego, zapłaty do łącznej wysokości sumy Zabezpieczenia w okresie obowiązywania tejże gwarancji.
5. Strony zgodnie postanawiają, że zobowiązanie gwaranta z gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej jest zobowiązaniem abstrakcyjnym.
6. Zamawiający nie dopuszcza wprowadzenia do gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej jakiegokolwiek postanowienia uzależniającego wypłatę z gwarancji od wykazania materialnych przesłanek odpowiedzialności Wykonawcy.
7. W razie wniesienia Zabezpieczenia w formie innej niż w pieniądzu, Wykonawca zobowiązany jest do przedłużenia Zabezpieczenia lub wniesienia nowego Zabezpieczenia na co najmniej 30 przed wygaśnięciem dotychczasowego Zabezpieczenia.
8. W razie nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego Zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego Zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmienia formę na Zabezpieczenie w pieniądzu, przez wypłatę kwoty z dotychczasowego Zabezpieczenia.
9. W trakcie realizacji Umowy, na wniosek Wykonawcy, Zamawiający może wyrazić zgodę na zmianę formy Zabezpieczenia na jedną lub kilka form wskazanych w ust. 3. Zmiana formy zabezpieczenia dokonywana jest w sposób pozwalający na zachowanie ciągłości zabezpieczenia i nie może spowodować zmiany jego wysokości.
10. Zamawiający, w terminie 21 (słownie: dwudziestu jeden) dni od wykonania Przedmiotu Umowy i uznania go za należyte wykonany, zwraca Zabezpieczenie w 100% lub w części, w jakiej Zamawiający nie pokrył z Zabezpieczenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy.
11. Zamawiający ma prawo do pozostawienia kwoty 30 % wysokości zabezpieczenia na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji jakości Przedmiotu Umowy. W takim wypadku Zamawiający zwraca:
  - 1) 70 % (słownie: siedemdziesiąt procent) kwoty Zabezpieczenia w ciągu 30 (słownie: trzydziestu) dni od wykonania Przedmiotu Umowy i uznania go za należyte wykonany, chyba że Zamawiający pokrył z Zabezpieczenia roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy - w takim przypadku w kwocie odpowiednio niższej,
  - 2) pozostałe 30 % (słownie: trzydzieści procent) kwoty Zabezpieczenia w ciągu 15 (słownie: piętnastu) dni od upływu okresu rękojmi za wady Przedmiotu Umowy lub gwarancji.
12. Sposób zwrotu Zabezpieczenia uzależniony jest od formy wniesienia Zabezpieczenia, i nastąpi, gdy Zabezpieczenie jest:
  - 1) wniesione w pieniądzu – na rachunek bankowy Wykonawcy o numerze [***] prowadzony przez [***], wraz z odsetkami wynikającymi z Umowy rachunku bankowego, na którym było przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy,
  - 2) wniesione w innej formie niż w pieniądzu – przesyłając je pocztą kurierską bądź, na wniosek Wykonawcy, poprzez odbiór osobisty, a z czynności przekazania dokumentów sporządzany jest „Protokół zwrotu zabezpieczenia”. Jeżeli Wykonawca, wyrazi zgodę, dokumentacja związana z przedłożonym przez niego Zabezpieczeniem podlega komisijnemu zniszczeniu, z których to czynności sporządza się „Protokół zniszczenia dokumentacji”.
13. Postanowienia § 10 OWU nie znajdują zastosowania.

§ 13. UBEZPIECZENIA

Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia umów ubezpieczenia oraz do odnawiania przez cały okres realizacji Umowy wymaganych polis ubezpieczeniowych, określonych w Ogólnych wytycznych dotyczących ubezpieczeń w wersji Nr 4 z dnia 18.12.2020 r. dostępnych w zakładce: [Dla kontrahenta / Pliki do pobrania](#). Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z Ogólnymi wytycznymi dotyczącymi ubezpieczeń przed zawarciem Umowy, nie wnosi do nich zastrzeżeń oraz akceptuje je w całości. Kopia polisy stanowi **Załącznik Nr 4**. Postanowienia § 11 OWU nie znajdują zastosowania.

§ 14. ROBOTY DODATKOWE

1. W przypadku wystąpienia konieczności wykonania na etapie realizacji Umowy robót dodatkowych nieobjętych Umową, każda ze Stron może poinformować niezwłocznie o tym fakcie drugą, nie później niż w terminie 3 (słownie: trzech) Dni roboczych od momentu stwierdzenia takiej konieczności.
2. Robotami dodatkowymi są roboty nieobjęte i nie przewidziane Umową, których wykonanie stało się konieczne, a wykonanie Umowy jest uzależnione od ich wykonania lub pozostaje w bezpośrednim związku z realizacją Umowy i leży w interesie Zamawiającego.
3. Strony niezwłocznie uzgodnią w formie pisemnej (w postaci protokołu konieczności) celowość oraz rodzaj i zakres robót dodatkowych.
4. Wysokość wynagrodzenia ulegającego zwiększeniu lub obniżeniu ze względu na zmianę Przedmiotu Umowy, a także do przeprowadzenia rozliczenia robót dodatkowych, zamiennych tj. gdy Strony zrezygnują z wykonania części Robót przewidzianych w Projekcie w zamian za wykonanie innych lub niewykonania części Robót. Wykonawca sporządzi propozycję wyceny robót dodatkowych lub zamiennych, która zostanie ustalona na podstawie cen przyjętych przez Wykonawcę w ofercie. W przypadku gdy Zamawiający uzna, że wycena znacząco odbiega od cen rynkowych, może zwrócić się do Wykonawcy o wyjaśnienie skalkulowanej wyceny pozycji. Zamawiający może zakwestionować wycenę pozycji, która odbiegających od cen rynkowych, a Strony zastąpią w takim wypadku zakwestionowaną wycenę pozycji Wykonawcy na wyliczoną według średnich cen i narzutów wynikających z ogólnodostępnego cennika SEKOCENBUD z daty złożenia wniosku o zmianę wynagrodzenia.
5. W każdym czasie Zamawiający może zażądać, aby Wykonawca przedstawił wycenę robót dodatkowych lub zamiennych i wynagrodzenia dodatkowego (kosztorys) przygotowany zgodnie z poniższymi zasadami:
  1. Wycena robót zostanie sporządzona zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym.
  2. Wycena zostanie przygotowana według średnich cen i narzutów wynikających z ogólnodostępnego cennika SEKOCENBUD z daty złożenia wniosku o zmianę wynagrodzenia.
6. Sporządzoną wycenę (kosztorys) sporządzony zgodnie z wytycznymi ust. 4 lub 5 Wykonawca przedstawi do akceptacji Zamawiającemu. Zamawiający może wnieść zastrzeżenia do kosztorysu Wykonawcy, do których Wykonawca powinien ustosunkować się w terminie 5 dni od dnia przekazania uwag przez Zamawiającego.
7. Po wykonaniu czynności przewidzianych ust. 4- 6, Strony w drodze negocjacji określą warunki wykonania robót dodatkowych, w szczególności wysokość wynagrodzenia za ich wykonanie – na podstawie przedstawionej do akceptacji wyceny (kosztorysu). Z przeprowadzonych negocjacji zostanie sporządzony protokół, który jest podpisywany przez Wykonawcę i przedstawiciela Spółki. Do protokołu z negocjacji dołączone zostaną jako załączniki stanowiące jego integralną część, podpisany protokół konieczności oraz zaakceptowany przez Wykonawcę wzór aneksu, którego przedmiotem będzie wykonanie robót dodatkowych.
8. W razie sporu Stron co do wysokości zmian wynagrodzenia Strony mogą powołać niezależnego kosztorysanta, który dokona wyceny zmian Przedmiotu Umowy. Koszt wynagrodzenia kosztorysanta ponoszą Strony w równych częściach.
9. Wykonawca nie może odmówić przystąpienia do wykonania Robót dodatkowych lub zamiennych, jeżeli te są niezbędne do wykonania celu wynikającego z Przedmiotu Umowy. W szczególności Wykonawca nie może wstrzymać prowadzenia Robót do momentu zakończenia negocjacji i podpisania protokołu z negocjacji, jeżeli Zamawiający na piśmie wyraził zgodę na wykonania Robót dodatkowych lub zamiennych w Protokole konieczności i równocześnie poleci Wykonawcy niezwłoczne rozpoczęcie wykonania Robót dodatkowych lub zamiennych.

10. Przed podpisaniem protokołu z negocjacji w którym Zamawiający wyrazi zgodę na wykonanie robót dodatkowych, mogą być wykonywane tylko te roboty nieujęte w Umowie, których natychmiastowe wykonanie jest niezbędne ze względu na konieczność zapobieżenia awarii lub katastrofie budowlanej zagrażającej życiu, zdrowiu lub mieniu znacznych rozmiarów, albo jeżeli obowiązek niezwłocznego przystąpienia do realizacji Robót dodatkowych lub zamiennych przez Wykonawcę wynika z oświadczenia Zamawiającego sporządzonego na piśmie. Zamawiający zapłaci za przedmiotowe roboty, jeżeli konieczność ich wykonania nie powstała z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca oraz po poświadczeniu przez osobę odpowiedzialną za realizację zadania, że roboty te Wykonawca musiał wykonać natychmiast w celu zapobieżenia awarii lub katastrofie budowlanej.
11. Po podpisaniu protokołu z negocjacji, w którym Zamawiający wyrazi zgodę na wykonanie robót dodatkowych, Strony zawrą aneks do Umowy, w którym zawarte będą postanowienia zawarte w protokole negocjacji.
12. Zamawiający zastrzega, że jeżeli nie dojdzie do porozumienia z Wykonawcą co do sposobu wykonania robót dodatkowych lub zamiennych lub należnego z tego tytułu wynagrodzenia w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 powyżej, będzie uprawniony do zlecenia wykonania robót dodatkowych lub zamiennych innemu Wykonawcy. W takim wypadku Wykonawca zobowiązany będzie do umożliwienia temu wykonawcy niezakłóconego wykonania powierzonych mu robót, w szczególności do niezwłocznego udostępnienia mu na żądanie: terenu budowy, wszelkiej dokumentacji (w tym decyzji administracyjnych, uzgodnień, zatwierdzeń, opinii itp.) oraz możliwości niezakłóconego wykorzystania posiadanych przyłączy energetycznych, wodnych, ściekowych, gazowych i innych w zakresie koniecznym do wykonania robót. Obowiązek, o którym mowa w niniejszym ustępie, spoczywa również w odpowiednim zakresie na Podwykonawcach i dalszych Podwykonawcach.

§ 15. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ UMOWY I DORĘCZENIA

1. Zamawiający informuje, że funkcję Inspektora Nadzoru Zamawiającego będzie pełnił [***], posiadający uprawnienia budowlane nr [***].
2. Wykonawca informuje, że funkcję kierownika budowy będzie pełnił [***], a funkcję kierownika robót będą pełnił [***] [***] [***], posiadający uprawnienia budowlane nr [***]. Kierownik budowy jest uprawniony do podpisywania w imieniu Wykonawcy protokołów odbiorowych.
3. Zamawiającemu przysługuje uprawnienie do wskazania innej osoby pełniącej funkcję Inspektora Nadzoru Zamawiającego poprzez przesłanie pisemnego zawiadomienia Wykonawcy.
4. Wykonawca zobowiązuje się, że powierzy realizację Przedmiotu Umowy wyłącznie osobom, które posiadają kwalifikacje wskazane w dokumentacji określającej warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w wyniku którego zawarto Umowę. Wykonawca przekaże Zamawiającemu w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy, wykaz osób, którym ma zostać powierzona realizacja Przedmiotu Umowy, obejmujący także osoby wskazane przez podwykonawców, wraz ze wskazaniem posiadanych przez te osoby kwalifikacji.
5. Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przekazania wykazu osób, dokona w formie pisemnej akceptacji wskazanych osób lub zgłosi względem nich sprzeciw. W przypadku wniesienia sprzeciwu, Wykonawca zobowiązany jest, w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprzeciwu, do przedstawienia innych osób posiadających wymagane kwalifikacje. Powierzenie realizacji Przedmiotu Umowy osobom innym niż określone w zaakceptowanym przez Zamawiającego wykazie osób wymaga uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego, przy czym jest dopuszczalne pod warunkiem posiadania przez nowo wskazane osoby wymaganych kwalifikacji i nie stanowi zmiany Umowy. Każda ze Stron powołuje swojego przedstawiciela do bieżących kontaktów, który będzie nadzorować sprawną realizację Umowy, zwanego dalej Koordynatorem:
  - 1) Koordynatorem ze strony Zamawiającego jest [***], tel. [***], e-mail: [***],
  - 2) Koordynatorem ze strony Wykonawcy jest [***], tel. [***], e-mail: [***].
6. Koordynatorzy i Inspektor Nadzoru Zamawiającego są umocowani do dokonywania następujących czynności:

- 1) do podpisywania protokołów odbiorów częściowych, protokołu odbioru technicznego i protokołu odbioru końcowego,
  - 2) bieżących kontaktów, prowadzenia korespondencji w imieniu Strony, przedstawiania stanowiska Strony związanego z realizacją i podpisywania dokumentów w toku realizacji, nadzoru nad prawidłową realizacją Umowy w imieniu Zamawiającego i czynnościami z tym związanymi;
7. Strony ustalają następujące adresy do doręczeń:
- 1) dla Zamawiającego – adres: [***],
  - 2) dla Wykonawcy – adres: [***].
8. Zmiana osoby Koordynatora jest skuteczna dla drugiej Strony z chwilą jej powiadomienia. W przypadku zmiany adresu, o którym mowa w ust. 7, Strony zobowiązują się do niezwłocznego pisemnego powiadomienia drugiej Strony o nowym adresie do doręczeń, pod rygorem uznania za skutecznie doręczoną korespondencję wysłaną na dotychczasowy adres. Zmiana osoby Koordynatora lub adresu do doręczeń nie stanowi zmiany Umowy.
9. W przypadku gdy Strona składa oświadczenie w formie pisemnej powinno ono zostać doręczone za potwierdzeniem odbioru, osobiście lub na adres Strony wskazany w ust. 7. Za dzień doręczenia korespondencji uważa się dzień odbioru korespondencji przez adresata. W razie niemożności doręczenia pisma wysłanego przesyłką poleconą lub kurierską z przyczyn dotyczących Strony będącej adresatem, w szczególności w przypadku odmowy odbioru pisma przez Stronę lub zmiany adresu, pismo uważa się za skutecznie doręczone w dniu, w którym zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono zlecenie jego doręczenia podmiotowi wykonującemu działalność pocztową (świadczącemu usługi kurierskie).

§ 16. ZMIANA UMOWY

1. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany postanowień Umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w §16.2 – §16.5 Umowy, z uwzględnieniem ich rodzaju i zakresu oraz warunków wprowadzania, przy zastrzeżeniu, iż zmiany te nie mogą modyfikować ogólnego charakteru Umowy.
2. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w niniejszym ustępie termin wykonania określonego Kamienia Milowego może ulec odpowiedniemu przedłużeniu, o czas niezbędny do zakończenia wykonywania Przedmiotu Umowy, nie dłużej jednak niż o okres trwania tych okoliczności lub ich skutków. Zamawiający dopuszcza dokonanie zmiany przewidzianego w Umowie terminu realizacji w następujących przypadkach:
  - a. odmowy wydania przez organy administracji publicznej wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę i po wykazaniu przez Wykonawcę należytej staranności w prawidłowo złożonym wniosku i zachowaniu terminów;
  - b. utrudnień wywołanych przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub inne podmioty posiadające tytuł prawny do gruntu lub wystąpienia w udostępnieniu znaczących opóźnień lub przeszkód, po wykazaniu przez Wykonawcę należytej staranności;
  - c. wystąpienia opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji publicznej, które nie są następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca, po wykazaniu przez Wykonawcę należytej staranności;
  - d. działania organów administracji oraz innych podmiotów, których współdziałanie jest konieczne w związku z realizacją - z przyczyn niezależnych od Wykonawcy i po wykazaniu przez Wykonawcę należytej staranności w prawidłowo złożonym wniosku i zachowaniu terminów wezwań do uzupełnień dokumentacji;
  - e. uzależnienia przez organ administracji publicznej wydający decyzję, zezwolenie, uzgodnienie itp. wydania takiego rozstrzygnięcia od uzupełnienia lub zmiany

- przedłożonych przez Wykonawcę dokumentów, o ile obowiązek ten nie jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca;
- f. zmiany przepisów prawa, norm lub regulacji wewnętrznych Zamawiającego istotnych dla terminu realizacji Przedmiotu Umowy lub których dostosowanie do których wymaga przez Wykonawcę dodatkowego po wykazaniu przez Wykonawcę należytej staranności;
  - g. podjęcia decyzji o wniesieniu środka zaskarżenia w postępowaniu sądowym lub administracyjnym przy uwzględnieniu okresu niezbędnego dla uzyskania prawomocnego i ostatecznego rozstrzygnięcia, z wyłączeniem sytuacji, w której konieczność zaskarżenia wydanego rozstrzygnięcia powstała z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy;
  - h. zmiany w rozstrzygnięciu administracyjnym, w oparciu, o które ma być realizowana inwestycja, w sposób mający wpływ na termin realizacji inwestycji,
  - i. konieczność zaspokojenia roszczeń lub oczekiwań osób trzecich – w tym grup społecznych lub zawodowych nie artykułowanych lub niemożliwych do jednoznacznego określenia w chwili zawierania Umowy, jeżeli ich działania są niezbędne dla prawidłowej realizacji Umowy;
  - j. złożenia przez osobę trzecią środka zaskarżenia w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, który uniemożliwia wykonanie Przedmiotu Umowy przez Wykonawcę, w szczególności wstrzymuje możliwość uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, uzgodnień, zezwoleń, ekspertyz lub innych aktów administracyjnych niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy;
  - k. opóźnienia wynikającego z koniecznością czasowego wstrzymania prac na wniosek Zamawiającego;
  - l. kiedy zagrożone dotrzymanie terminu będzie następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający;
  - m. Siły Wyższej uniemożliwiającej wykonanie Przedmiotu Umowy zgodnie z zasadami w niej określonymi. W przypadku wystąpienia Siły Wyższej, Strona dotknięta jej działaniem zobowiązana jest powiadomić niezwłocznie drugą Stronę o jej wystąpieniu i przewidywanym terminie zakończenia.
  - n. wystąpienia warunków atmosferycznych, których Wykonawca nie mógł uwzględnić na etapie składania oferty, ze względu na ich niestandardowy charakter, intensywność oraz długotrwałość występowania, uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych w tym przeprowadzanie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów; Przez okoliczności związane z warunkami atmosferycznymi, które uniemożliwiły Wykonawcy prowadzenie robót budowlanych rozumie się warunki, w których niewskazane jest prowadzenie robót bezpiecznie pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy, w sposób prawidłowy, zgodny z umówioną technologią lub zasadami sztuki budowlanej. W szczególności rozumie się przez to utrzymujące się nietypowe dla pory roku niskie temperatury, a także nadzwyczajne zjawiska pogodowe, takie jak: nawałnice, ulewne deszcze, bardzo silne wiatry – uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych lub też wymagające niewspółmiernych nakładów,
  - o. opóźnienia realizacji Umowy będące skutkiem prac archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, gdy zaistnieją warunki geologiczne, geotechniczne lub hydrologiczne, uwarunkowań terenu, różnice w nawierzchni itp., odbiegające w sposób istotny od przyjętych w Projekcie,
  - p. opóźnienia realizacji Umowy będące skutkiem odmiennych od przyjętych w Projekcie warunków terenowych, cieków wodnych lub innych obiektów, w szczególności istnienia podziemnych urządzeń, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych w związku z obecnym tam uzbrojeniem terenu, kolizji z innymi inwestycjami osób trzecich i innymi nieoczekiwanymi trudnościami z tym związanymi;
  - q. inne przyczyny zewnętrzne niezależne od Zamawiającego oraz Wykonawcy skutkujące niemożliwością prowadzenia Robót w sposób zgodny z Projektem, sztuką budowlaną, przyjętą technologią, normami lub obowiązującymi przepisami lub wykonywania innych czynności przewidzianych Umową,

- r. opóźnienia innych inwestycji lub robót budowlanych prowadzonych przez Zamawiającego lub innych podmiotów, które to inwestycje lub roboty kolidują z wykonaniem robót objętych Umową, co uniemożliwia Wykonawcy terminowe wykonanie Umowy,
  - s. opóźnienia Zamawiającego w wykonaniu jego zobowiązań wynikających z Umowy lub przepisów powszechnie obowiązującego prawa, co uniemożliwia terminowe wykonanie Umowy przez Wykonawcę,
  - t. wystąpienia awarii, innych sytuacji niebezpiecznych lub okoliczności uniemożliwiających czasowe wykonywanie prac na terenie budowy, za którą odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca, skutkującej koniecznością wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
  - u. wystąpienia okoliczności uprawniających do zmiany przedmiotu Umowy i sposobu realizacji na podstawie §16.4 Umowy, o których mowa powyżej, jeżeli okoliczności te mają wpływ na termin wykonania Umowy;
  - v. konieczności oczekiwania na dostawy materiałów lub urządzeń niezbędnych do realizacji Umowy, jeżeli tego czasu oczekiwania pomimo zachowania należytej staranności i złożenia zamówienia odpowiednio wcześniej – nie dało się przewidzieć;
  - w. konieczności dostosowania Przedmiotu Umowy do zmian w przepisach prawa, normach lub regulacjach wewnętrznych Zamawiającego, lub umowy o dofinansowanie zawartej przez Zamawiającego
3. Na każdym etapie wykonania Umowy Strony widzą możliwość skrócenia terminu realizacji poszczególnych Kamieni Milowych lub innych terminów realizacji wynikających z Umowy przewidzianych w Harmonogramie TRF, jeżeli jest to możliwe z uwagi na stopień zaawansowania prac, a wszystkie obowiązki leżące po stronie Wykonawcy zostaną zrealizowane w sposób należyty.
4. Strony przewidują, że zmianom może ulec sposób wykonania i zakres Przedmiotu Umowy, o ile ich wprowadzenie jest niezbędne i polega na:
- a. Siły Wyższej nie dającej się przewidzieć, uniemożliwiającej wykonanie Przedmiotu Umowy zgodnie z zasadami określonymi w Umowie W przypadku wystąpienia Siły Wyższej, Strona dotknięta jej działaniem zobowiązana jest powiadomić drugą Stronę o jej wystąpieniu. W zawiadomieniu należy podać również, o ile jest już wiadome, przewidywany termin jej trwania oraz propozycję modyfikacji zapisów Umowy. Umowa może ulec zmianie w zakresie organizacji realizacji Przedmiotu Umowy, przy czym obowiązkiem Strony jest wskazanie innej organizacji realizacji Przedmiotu Umowy, która umożliwi realizację Umowy, pomimo wystąpienia Siły Wyższej,
  - b. rezygnacji przez Zamawiającego z realizacji części Przedmiotu Umowy;
  - c. zrealizowania jakiegokolwiek części Robót, objętych Przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych niż wskazane w Projekcie
  - d. odbiegających w sposób istotny od przyjętych w Projekcie warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych, rozpoznania terenu;
  - e. znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Przedmiotu Umowy,
  - f. odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenu budowy, w szczególności napotkania niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych,
  - g. niedostępności na rynku materiałów / urządzeń wskazanych w Projekcie,
  - h. pojawienia się na rynku materiałów / urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji Przedmiotu Umowy lub skrócenie czasu realizacji inwestycji;

- i. pojawienia się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych Robót pozwalającej na skrócenie czasu realizacji Przedmiotu Umowy lub zmniejszenie kosztów wykonanych prac,
- j. pojawienia się możliwości zrealizowania Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych / technologicznych, materiałowych lub innych metod budowy niż wskazane w Projekcie w sytuacji, gdy ich zastosowanie jest uzasadnione interesem Zamawiającego
- k. konieczności zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych, w szczególności ze względu na zmiany obowiązującego prawa bądź zmiany okoliczności mających wpływ na pracę systemu dystrybucyjnego,
- l. w przypadku zmiany decyzji administracyjnych, w oparciu o które ma być realizowana inwestycja, w sposób wymagający od Wykonawcy podjęcia działań mających wpływ na termin lub zakres realizacji inwestycji,
- m. zastosowaniu innych rozwiązań technicznych / technologicznych, materiałowych lub innych metod budowy wywołanych nieznanymi na etapie zawarcia Umowy uwarunkowaniami geologicznymi, terenowymi, archeologicznymi, wodnymi, które zostały ujawnione na etapie wykonywania prac, w tym wynikającymi m in: ze zróżnicowania geologicznego terenu, napotkanych różnic w nawierzchni, braku technicznego możliwości posadowienia sieci gazowej we wcześniej planowanym śladzie w związku z obecnym tam uzbrojeniem terenu, szkodami górniczymi i innymi nieoczekiwanymi trudnościami;
- n. nałożeniu na Zamawiającego dodatkowych obowiązków wynikających z działań organów administracji publicznej, oraz innych podmiotów trzecich, gdy obowiązki te pozostają w związku z realizacją Umowy (technicznym, ekonomicznym terytorialnym) lub których niewykonanie mogłoby grozić niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem Przedmiotu Umowy, lub było mniej korzystne dla Zamawiającego z punktu widzenia efektywności, jakości lub skrócenia czasu realizacji inwestycji;
- o. wprowadzenie zmian dotyczących zakresu lub sposobu realizacji których zaniechanie groziłoby niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem Przedmiotu Umowy, lub było mniej korzystne dla Zamawiającego z punktu widzenia oszczędności, efektywności, jakości lub skrócenia czasu realizacji inwestycji;
- p. zmianie sposobu przeprowadzenia odbiorów częściowych, odbioru końcowego, prób lub testów w sytuacji, gdy taka zmiana okaże się konieczna do prawidłowej oceny należytego wykonania przedmiotu zamówienia przez Wykonawcę, w szczególności gdy zmianie ulegnie metoda budowy lub technologia wykonania poszczególnych Robót,
- q. zmiana obowiązków Wykonawcy innych Przedmiot Umowy poprzez ich rozszerzenie lub ograniczenie w przypadku zaistnienia okoliczności niezależnych i niemożliwych do przewidzenia na etapie zawierania Umowy w szczególności w zakresie odnoszącym się do uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, pozwoleń, zgód przez Zamawiającego, albo do sytuacji, gdy podmiot trzeci lub Zamawiający nie wykonali obowiązków niezbędnych do należytego wykonania Umowy;
- r. zmianie będącej następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, albo wynikającej z przekazania nowych informacji, uzgodnień lub dokumentów nieznanych w dacie zawarcia Umowy;
- s. zmianie następującej w przypadku ziszczenia się którejkolwiek z przesłanek zmiany terminu wskazanych w §16.2 Umowy, o ile miała ona wpływ na sposób wykonania i zakres Przedmiotu Umowy;
- t. zmianie sposobu realizacji w wyniku wystąpienia okoliczności umożliwiających wykonanie Przedmiotu Umowy w sposób bardziej sprawny i efektywny przy zastosowaniu rozwiązań zamiennych w stosunku do wskazanych w SWZ;
- u. konieczności dostosowania Przedmiotu Umowy do zmian w przepisach prawa, normach lub regulacjach wewnętrznych Zamawiającego, lub umowy o dofinansowanie zawartej przez Zamawiającego

5. Strony przewidują możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia poprzez jego zwiększenie lub obniżenie w sytuacjach:
  - a. konieczności wprowadzenia zmian do Projektu skutkujących zmianą rozwiązań technicznych / technologicznych, materiałowych lub innych metod budowy w szczególności związanych z koniecznością usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w Projekcie lub dokumentacji technicznej lub związanych z interesem Zamawiającego;
  - b. zmiany materiałów w zakresie poprawienia ich parametrów technicznych oraz właściwości użytkowych, względem określonych w Projekcie;
  - c. zmiany materiałów lub urządzeń spowodowanej niedostępnością na rynku materiałów lub urządzeń na skutek zaprzestania produkcji lub wycofaniem z rynku tych materiałów lub urządzeń,
  - d. zmiany materiałów lub urządzeń spowodowanej pojawieniem się na rynku części, materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zmniejszenie kosztów realizacji Przedmiotu Umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego Przedmiotu Umowy,
  - e. zmiany wykonania Przedmiotu Umowy spowodowanej pojawieniem się nowszej technologii pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji Przedmiotu Umowy lub jego kosztów,
  - f. zmiany wykonania Przedmiotu Umowy spowodowanej koniecznością realizowania Robót przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych niż wskazane w opisie Przedmiotu Umowy w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem Przedmiotu Umowy,
  - g. zmiany wykonania Przedmiotu Umowy z uwagi na konieczność realizowania Robót przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
  - h. zmiany zakresu lub sposobu wykonania Przedmiotu Umowy wprowadzony na podstawie §16.4 Umowy, gdy ten będzie miał wpływ na zwiększenie lub zmniejszenie nakładu pracy oraz wysokość kosztów poniesionych przez Wykonawcę,
  - i. rozliczenia Robót zamiennych tj. gdy Strony zrezygnują z wykonania części Robót przewidzianych w Projekcie w zamian za wykonanie innych Robót;
6. Wysokość wynagrodzenia ulegającego zwiększeniu lub obniżeniu ze względu na zmianę Przedmiotu Umowy, a także do przeprowadzenia rozliczenia robót zamiennych tj. gdy Strony zrezygnują z wykonania części Robót przewidzianych w Projekcie w zamian za wykonanie innych, zostanie ustalona na podstawie cen przyjętych przez Wykonawcę wraz z ofertą w ramach postępowania o udzielenie zamówienia i zawarcia Umowy, zgodnie z procedurą przewidzianą w §14.
7. Zmiany dotyczące osób lub innych podmiotów, przy pomocy których Wykonawca realizuje Przedmiot Umowy, mogą nastąpić w przypadku:
  - a. zmiany osób, przy pomocy których Wykonawca realizuje Przedmiot Umowy na inne legitymujące się co najmniej równoważnymi uprawnieniami, kwalifikacjami i doświadczeniem, oraz spełniającymi wymagania postawione przez Zamawiającego w SWZ,
  - b. zmiany osób, przy pomocy których Wykonawca realizuje Przedmiot Umowy, a od których wymagano określonego doświadczenia lub kwalifikacji, na inne legitymujące się doświadczeniem lub kwalifikacjami spełniającym wymóg określony w dokumentach zamówienia,
  - c. zmiany osób, przy pomocy których Wykonawca realizuje Przedmiot Umowy, a których kwalifikacje zawodowe lub doświadczenie zostało wskazane w ofercie Wykonawcy celem uzyskania punktów w ramach kryterium oceny ofert, na inne legitymujące się co najmniej takimi samymi kwalifikacjami lub doświadczeniem.
8. Inne zmiany, które mogą być wynikiem zaistnienia następujących okoliczności:
  - a. wydłużeniem okresu gwarancji lub rękojmi o dowolny okres;

- b. zmianą uzasadnioną okolicznościami, o których mowa w art. 357¹ Kodeksu cywilnego z uwzględnieniem faktu, że za rażąca zostanie uznana strata w wysokości, o której mowa w art. 233 § 1 Kodeksu spółek handlowych.
9. Każda ze Stron Umowy może wnioskować o zmianę Umowy. W celu wprowadzenia zmiany Strona o to wnioskująca zobowiązana jest do złożenia drugiej Stronie propozycji zmiany w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności będących podstawą zmiany. Wniosek o zmianę powinien obejmować informacje wskazane w ust. 11 .
10. Wprowadzenie zmian do Umowy wynikające z przesłanek określonych w ust. 2 wymaga potwierdzenia zmian na piśmie w formie aneksu do Umowy. Zawarcie aneksu poprzedzają negocjacje Stron potwierdzone protokołem uzgodnień.
11. Wniosek o zmianę terminu realizacji Umowy Wykonawca wnosi przy pomocy wzoru Wniosku o zmianę terminu realizacji umowy inwestycyjnej – Załącznik Nr 7.
12. Wniosek o zmianę Umowy musi zawierać co najmniej:
- zakres proponowanej zmiany;
  - opis okoliczności faktycznych uprawniających do dokonania zmiany;
  - podstawę dokonania zmiany, to jest podstawę prawną wynikającą z postanowień Umowy;
  - informacje i dowody potwierdzające, że zostały spełnione okoliczności uzasadniające dokonanie zmiany Umowy na podstawie przesłanek wynikających postanowień Umowy;
  - jeżeli dotyczy terminu, to dodatkowo – uzasadnienie, dlaczego dochowanie pierwotnego terminu dla Kamienia Milowego jest niemożliwe, czy opóźnienie ma wpływ na końcowy termin realizacji Umowy oraz pisemną analizę wpływu tych czynników na harmonogram TRF oraz projekt jego zmiany,
  - jeżeli dotyczy wysokości wynagrodzenia Wykonawcy – to dodatkowo kalkulację, o której mowa w §14.4.
14. Dowodami, o których mowa w ust. 11 lit d) powyżej, są wszelkie dokumenty, które uzasadniają dokonanie proponowanej zmiany poprzez modyfikację terminu, zakresu i sposobu wykonania Umowy, w szczególności stanowiące: odpisy wniosków o wydanie decyzji, zezwoleń i uzgodnień wraz prezentatą właściwego urzędu, odpisy decyzji, zezwoleń, uzgodnień, opinii właściwych organów o zamiarze i terminie prowadzenia na nieruchomości prac budowlanych, rozstrzygnięcia sądów i organów administracji publicznej, korespondencja z organami i osobami trzecimi dokumentujące konieczność dokonania zmiany przedmiotu Umowy, dokumenty potwierdzające rozbieżności lub nieścisłości opisu przedmiotu zamówienia z ustalonymi uwarunkowaniami w terenie i jego charakterystyką, korespondencje z osobami trzecimi uprawnionymi do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane, dokumenty potwierdzające zmianę nakładu pracy i kosztu Wykonawcy wynikającą ze zmiany przedmiotu lub terminu wykonania Umowy, dokumenty potwierdzające konieczność uiszczenia dodatkowych danin publiczno-prawnych opłat administracyjnych, które muszą zostać poniesione przez Wykonawcę w związku ze zmianą Umowy, cenniki i kosztorysy, ekspertyzy, analizy, raporty i wyniki badań itd.
15. W przypadku złożenia wniosku o zmianę druga Strona jest zobowiązana w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku do ustosunkowania się do niego. Przede wszystkim druga Strona może:
- zaakceptować wniosek o zmianę,
  - wezwać Stronę wnioskującą o zmianę do uzupełnienia wniosku lub przedstawienia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów;
  - zapropionować podjęcie negocjacji treści Umowy w zakresie wnioskowanej zmiany,
  - odrzuć wniosek o zmianę, przy czym odrzucenie wniosku o zmianę powinno zawierać uzasadnienie.
16. Zamawiający oświadcza, a Wykonawca przyjmuje do wiadomości, że nie przewiduje możliwości zmiany wysokości wynagrodzenia określonego w §8.1 Umowy uzasadnionego zwiększeniem wysokości kosztów towarzyszących ponoszonych przez Wykonawcę w związku z koniecznością

prowadzenia robót w wydłużonym czasie realizacji, niezależnie od tego czy Wykonawca ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w realizacji Umowy.

17. W razie wątpliwości, przyjmuje się, że nie stanowią zmiany Umowy następujące zmiany:
- a) danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy,
  - b) danych teleadresowych,
  - c) danych rejestrowych,
  - d) będące następstwem sukcesji uniwersalnej po jednej ze stron Umowy,
  - e) zmiana w Harmonogramie TRF, przy czym w dalszy, ciągu jej dokonanie wymaga akceptacji Zamawiającego w oświadczeniu złożonym na piśmie,
  - f) zmiana Materiałów, urządzeń i instalacji użytych w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy, która nie wpływa na ich parametry techniczne oraz właściwości użytkowe, względem określonych w Projekcie, przy czym wymaga to akceptacji Koordynatora lub Inspektora Nadzoru Zamawiającego.
  - g) zmiana kierownika budowy, która może nastąpić wyłącznie za zgodą Zamawiającego oraz pod warunkiem posiadania przez wskazaną osobę co najmniej takich uprawnień, jak zastępowany kierownik budowy,

§ 17. WYKONANIE ZASTĘPCZE

1. Zamawiający jest uprawniony do zlecenia wykonania obowiązków umownych w tym Robót lub czynności, których wykonanie należy do obowiązków Wykonawcy wynikających z Umowy oraz wynikających z obowiązku usunięcia wad w ramach odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu gwarancji i rękojmi po realizacji Umowy, wybranej przez siebie osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uzyskania zgody sądu na warunkach wskazanych poniżej (**Wykonanie Zastępcze**).
2. Jeżeli Wykonawca nie wykonuje obowiązku określonego Umową lub wykonuje go w sposób nienależyty, Zamawiający pisemnie wezwie Wykonawcy do realizacji postanowień Umowy i wyznaczy mu dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, iż w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniony do zlecenia Wykonania zastępczego. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 5 Dni roboczych. Pod pojęciem „nienależyte wykonanie zobowiązania” należy rozumieć wykonywanie przez Wykonawcę Robót i obowiązków umownych w sposób sprzeczny z obowiązującymi przepisami prawa, normami technicznymi albo postanowieniami Umowy lub Projektem. Zamawiający będzie uprawniony do Wykonania Zastępczego w szczególności, jeżeli Wykonawca:
  - 1) opóźnia się z wykonaniem Robót, poszczególnych Kamieni Milowych/Etapów przewidzianych w Harmonogramie TRF za które przewidziano odbiory częściowe, a także realizacji uprawnień z tytułu rękojmi i gwarancji tak dalece, iż wątpliwe jest, aby ukończył go w ustalonym terminie, a jeżeli termin wykonania czynności nie jest ustalony, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, uzasadnionym z punktu widzenia należytej i terminowej realizacji Inwestycji,
  - 2) uchyla się od wykonania obowiązków umownych lub z okoliczności wynika, że nie będzie w stanie wykonać Robót i innych obowiązków wynikających z Umowy w ustalonym terminie a także realizacji uprawnień z tytułu rękojmi i gwarancji lub jeśli termin wykonania nie jest ustalony, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego lub uzasadnionym z punktu widzenia należytej i terminowej realizacji Inwestycji, lub
  - 3) w inny sposób wykonuje swoje obowiązki umowne w sposób rażąco wadliwy lub sprzeczny z Umową, Projektem lub przepisami prawa, normami technicznymi.
3. Wykonawca zobowiązany będzie do umożliwienia wykonawcy zastępczemu niezakłóconego wykonania powierzonej mu części Przedmiotu Umowy, w szczególności do niezwłocznego udostępnienia mu na żądanie: terenu budowy, wszelkiej dokumentacji (w tym decyzji administracyjnych, uzgodnień, zatwierdzeń, opinii itp.) oraz możliwości niezakłóconego wykorzystania posiadanych przyłączy energetycznych, wodnych, ściekowych, gazowych i innych w zakresie koniecznym do wykonania zadań wykonawcy zastępczego. Obowiązek, o którym

mowa w niniejszym ustępie, spoczywa również w odpowiednim zakresie na Podwykonawcach i dalszych Podwykonawcach.

4. Wykonawca zastępczy będzie upoważniony do zabezpieczenia lub usunięcia z terenu budowy, sprzętu i wszelkich innych rzeczy pozostawionych lub niezabezpieczonych należycie przez Wykonawcę w dniu wejścia wykonawcy zastępczego na teren budowy w takim zakresie, jaki będzie konieczny dla należytego wykonania obowiązków wykonawcy zastępczego. Koszt zabezpieczenia lub usunięcia sprzętu i tych rzeczy poniesie Wykonawca.
5. Zamawiający może dokonać rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy Zastępczego poprzez:
  - a) potrącenie tego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy w tym z wynagrodzenia przyszłego lub niewymagalnego, wynikającego z niniejszej Umowy lub innych wierzytelności przysługujących temu wykonawcy od Zamawiającego na podstawie innych tytułów prawnych (potrącenie umowne) wszystkie udokumentowane koszty związane z Wykonaniem Zastępczym. Potrącenie nie wymaga uprzedniego wezwania do zapłaty Wykonawcy;
  - b) obniżenie wynagrodzenia Wykonawcy wskazane w §8.1 Umowy o wysokość wynagrodzenia Wykonawcy Zastępczego i wszelkie koszty i nakłady związane z Wykonaniem zastępczym poniesione przez Zamawiającego.

§ 18. PRAWA AUTORSKIE

1. Jeżeli w związku z realizacją Umowy powstanie jakiegokolwiek utworu w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, który zostanie przekazany Zamawiającemu w ramach Przedmiotu Umowy Strony przyjmują, że kwestie dotyczące praw autorskich do tego utworu obejmują postanowienia niniejszego paragrafu.
2. Postanowienia dotyczące praw autorskich stosuje się odpowiednio utworów wytworzonych przez Podwykonawców i dalszych podwykonawców. Za obowiązek uregulowania zasad praw autorskich w taki sposób, aby było możliwe ich przeniesienie na Zamawiającego na zasadach przewidzianych poniżej odpowiada w każdym przypadku Wykonawca.
3. Wykonawca oświadcza, że:
  - 1) jest wyłącznie uprawniony z tytułu autorskich i pokrewnych praw majątkowych do wszystkich utworów w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych powstałych w wykonaniu i na potrzeby niniejszej Umowy, tj. w szczególności w postaci wszelkich opracowań, opisów, projektów, rysunków i obrazów graficznych (zwanych dalej także utworami);
  - 2) przysługujące mu autorskie prawa osobiste i majątkowe do utworów określonych w pkt. 1 nie są (nie będą) w żaden sposób ograniczone lub obciążone prawami osób trzecich;
  - 3) nie udzielił (nie udzieli) żadnej osobie licencji uprawniającej do korzystania z utworów, o których mowa w pkt. 1;
  - 4) posiada (będzie posiadał) wyłączne prawo do udzielania zezwoleń na rozporządzenie i korzystanie z opracowań utworów, o których mowa w pkt. 1;
  - 5) zobowiązuje się zapewnić, że wykonanie postanowień określonych w niniejszym paragrafie nie narusza (nie naruszy) jakichkolwiek praw osób trzecich;
  - 6) zapewni, aby jakiegokolwiek osoba fizyczna będąca twórcą utworów, o których mowa w pkt. 1, nie wykonywała swoich osobistych praw autorskich do utworów w złej wierze, ani w żaden inny sposób mogący zaszkodzić interesom Zamawiającego związanym z realizacją Przedmiotu Umowy oraz dalszym opracowaniem tych utworów;
  - 7) dostarczone utwory będą wolne od wad fizycznych i prawnych.
4. Wykonawca przenosi na Zamawiającego całość autorskich i pokrewnych praw majątkowych do utworów, określonych w ust. 1.1 z dniem przekazania utworów Zamawiającemu z prawem do ich wykorzystania bez ograniczeń terytorialnych i czasowych na następujących polach eksploatacji:
  - 1) utrwalania utworów dowolną techniką w dowolnej skali na dowolnym materiale;

- 2) wprowadzania utworów do obrotu w całości lub w części w tym ich zbywania;
  - 3) dowolnego wykorzystania utworów, szczególnie w zakresie publicznego wyświetlania, wystawiania i odtwarzania;
  - 4) wprowadzania utworów do pamięci komputerów i innych podobnie działających urządzeń, a także publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez Zamawiającego wybranym;
  - 5) udzielania licencji oraz innych podobnych praw, na wykorzystywanie utworów przez osoby trzecie w zakresie pól eksploatacji wymienionych w niniejszym paragrafie;
  - 6) zezwala na wykonywanie zależnego prawa autorskiego oraz eksploatacji nowo stworzonych utworów na wskazanych w niniejszym paragrafie polach eksploatacji;
  - 7) prawa adoptowania całego lub części utworu dla różnego rodzaju odbiorców przez nadanie mu różnego rodzaju form oraz utrwalania, powielania, rozpowszechniania i wprowadzania do obrotu tak zmienionego utworu;
  - 8) wykorzystywania utworów w całości lub w części i w ustalonej przez Zamawiającego formie do celów marketingowych;
  - 9) zwielokrotniania utworów dowolną techniką;
  - 10) prawa adaptacji, reprodukcji oraz wprowadzania wszelkich zmian, adaptacji, przeróbek i modyfikacji utworów, w tym zmiany koloru, układu, czcionki;
  - 11) wykorzystywania w sieciach otwartych, wewnętrznych, przekazach satelitarnych;
  - 12) trwałego lub czasowego zwielokrotnienia utworów w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiegokolwiek formie, w szczególności przez zapis elektroniczny, magnetyczny oraz optyczny na wszelkich nośnikach, w tym na dyskach komputerowych oraz z wykorzystaniem sieci www;
  - 13) rozpowszechniania kopii zmodyfikowanych utworów, a także ich poszczególnych egzemplarzy;
  - 14) poprawiania, modyfikowania, rozwijania i powielania całości lub dowolnych elementów utworów;
  - 15) digitalizacji utworów;
  - 16) użyczenia, wynajmowania lub wdzierżawiania oryginalnych utworów lub ich kopii;
  - 17) wykorzystywania utworów w celu przygotowania dokumentacji projektowej, budowy i rozbudowy Przedmiotu Umowy;
  - 18) wykorzystywania utworów w celu przeprowadzenia prac remontowych w Przedmiocie Umowy, jak również utrzymania ich w należytych stanie technicznym;
  - 19) wprowadzania utworów lub ich kopii do obrotu gospodarczego;
  - 20) archiwizowania.
5. Nadto w celu usunięcia ewentualnych wątpliwości Strony zgodnie potwierdzają, iż celem niniejszej Umowy jest takie ukształtowanie praw Zamawiającego do utworów, aby miały one możliwie najszerszy wymiar. Oznacza to w szczególności, że wszelkie korzystanie z utworów przez Zamawiającego oraz przez podmioty, którym Zamawiający udzielił zgody na używanie utworów, będące w jakikolwiek sposób powiązane z szeroko rozumianą działalnością Zamawiającego, mieści się w granicach przeniesionych na Zamawiającego praw autorskich i pokrewnych i nie wymaga zapłaty na rzecz Wykonawcy jakiegokolwiek dodatkowego wynagrodzenia.
6. Z chwilą przekazania utworów Zamawiający nabywa także własność przekazanych przez Wykonawcę egzemplarzy utworów, w tym nośników, na których utwory utrwalono.
7. Jeżeli przeniesienie na Zamawiającego całości autorskich i pokrewnych praw majątkowych do utworów, określonych w ust. 1. z dniem przekazania ich Zamawiającemu, okaże się niemożliwe z przyczyn niezależnych od Wykonawcy (które to przyczyny Wykonawca jest zobowiązany przed Zamawiającym wykazać) Strony indywidualnie uzgodnią warunki uzyskania przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego licencji na korzystanie z praw autorskich do utworu, przy czym warunki licencji

powinny odpowiadać zasadom wskazanym w niniejszym paragrafie. Korzystanie z takiej licencji bezterminowo nie może generować dodatkowych kosztów na rzecz Zamawiającego. Wynagrodzenie za udzielenie takiej licencji rozliczane będzie na zasadach przewidzianych w §18.11.

8. Wykonawca odpowiada za naruszenia dóbr osobistych lub praw autorskich osób trzecich.
9. Wykonawca wyraża nieodwołalnie zgodę i przenosi na rzecz Zamawiającego prawo do wyrażenia dalszej zgody na dokonywanie dowolnych zmian, przeróbek, modyfikacji, tłumaczeń i adaptacji utworów na wszystkich polach eksploatacji wymienionych w ust. 2 („Utwory Zależne”) i korzystania z takich Utworów Zależnych. Strony potwierdzają, że autorskie prawa majątkowe do utworów oraz Utworów Zależnych będą stanowiły wyłączną własność Zamawiającego na wszystkich polach eksploatacji wymienionych w ust. 2 oraz wyrażają zgodę na to, by Zamawiający dysponował zarówno utworami, jak i Utworami Zależnymi i korzystał z nich wedle własnego uznania w celu zaprojektowania, wykonawstwa, eksploatacji, przebudowy i modernizacji Przedmiotu Umowy.
10. Wykonawca na zasadzie art. 392 Kodeksu cywilnego zwalnia Zamawiającego z obowiązku świadczenia na rzecz osób trzecich w przypadku podniesienia wobec Zamawiającego roszczeń związanych z naruszeniem praw autorskich, patentu, zarejestrowanego projektu, znaku towarowego, nazwy handlowej lub innych praw własności intelektualnej lub przemysłowej, jeżeli takie roszczenie lub postępowanie ma związek z utworami.
11. Wynagrodzenie za przeniesienie majątkowych praw autorskich i pokrewnych, prawa własności nośników, na których utwory zostały utrwalone, udzielenie zezwoleń i zgód, oraz wykonanie pozostałych zobowiązań Wykonawcy, o których mowa w niniejszym paragrafie objęte jest w całości Wynagrodzeniem określonym w § 8.1 Umowy. Tym samym Wykonawca wyraża zgodę na rozporządzenie i korzystanie przez Zamawiającego w zakresie określonym Umową z utworów i Utworów Zależnych bez dodatkowego wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy.
12. W przypadku zakończenia obowiązywania Umowy z jakiegokolwiek powodu, w tym, w szczególności, odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron, Zamawiający zachowa wszystkie prawa nabyte na podstawie niniejszego paragrafu.
13. Wykonawca zobowiązuje się w sposób nieodwołalny i trwały do niewykonywania autorskich praw osobistych przysługujących mu do utworów w zakresie:
  - 1) nienaruszalności treści i formy utworów oraz ich rzetelnego wykorzystania;
  - 2) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworów publiczności;
  - 3) nadzoru nad sposobem korzystania z utworów.
14. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu szkód, jakie może ponieść Zamawiający w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonywaniem niniejszej Umowy, rozumianej w szczególności jako szkoda bezpośrednia, lub pośrednia, jaką może ponieść Zamawiający w związku z wykonaniem przeniesionych na jego rzecz mocą niniejszej Umowy praw do opracowania, także będących konsekwencją naruszenia praw osób trzecich, lub nieprawdziwych oświadczeń złożonych przez Wykonawcę, a w szczególności:
  - 1) w razie skierowania przeciwko Zamawiającemu przez osoby trzecie roszczeń opartych na zarzucie naruszenia, w wyniku realizacji niniejszej Umowy, ich praw autorskich, lub innych praw własności intelektualnej, Wykonawca (w uzgodnieniu z Zamawiającym) podejmie działania, zmierzające do odparcia tych roszczeń lub do ich zaspokojenia, chyba że naruszenie, o którym mowa powyżej, powstało tylko i wyłącznie z winy Zamawiającego,
  - 2) z zastrzeżeniem pkt 1), w przypadku wytoczenia przez osobę trzecią powództwa opartego na zarzucie naruszenia jej praw do opracowania, Wykonawca zobowiązuje się do zwolnienia Zamawiającego od odpowiedzialności, w szczególności podejmie działania w celu wzięcia udziału w postępowaniu po stronie pozwanej i zwolnienia Zamawiającego z udziału w tym postępowaniu, a w razie wydania prawomocnego orzeczenia, zasądzającego od Zamawiającego określone świadczenia lub/i prowadzącego do pogorszenia praw w sferze dóbr osobistych Zamawiającego Wykonawca zobowiązany będzie także do naprawienia poniesionej przez Zamawiającego z tego tytułu szkody w pełnej wysokości.

§ 19. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zmiany Umowy, jak również jej rozwiązanie, wypowiedzenie i odstąpienie, wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. W kwestiach nieuregulowanych postanowieniami Umowy zastosowanie mają przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym przepisy Kodeksu cywilnego.
3. Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle obowiązywania i realizacji Umowy rozstrzygane winny być przez sąd powszechny właściwy dla miejsca siedziby Oddziału Zamawiającego, tj.: Oddziału Zakładu Gazowniczego w Zabrze.
4. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze Stron, a jeżeli umowa została podpisana elektronicznymi podpisami kwalifikowanymi, to w jednym egzemplarzu, który został udostępniony każdej ze Stron.

§ 20. ZAŁĄCZNIKI

Integralną część Umowy stanowią następujące załączniki:

Załącznik Nr 1	Harmonogram TRF.
Załącznik Nr 2	OPZ.
Załącznik Nr 3	Projekt.
Załącznik Nr 4	Kopia polisy Wykonawcy.
Załącznik Nr 5	Instrukcja wykonywania prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych w PSG sp. z o.o.,
Załącznik Nr 6	Wymagania w zakresie nadzorowania i raportowania dla robót budowlanych realizowanych w ramach Inwestycji Strategicznych współfinansowanych ze środków UE oraz pozostałych zadań inwestycyjnych o wartości szacunkowej zamówienia powyżej 20 mln PLN netto,
Załącznik Nr 7	Wniosek o zmianę terminu realizacji umowy inwestycyjnej
Załącznik Nr 8	Wymogi uzupełniające Zamawiającego dotyczące realizacji robót spawalniczych w trakcie realizacji umowy
Załącznik Nr 9	<i>[Zapis opcjonalny – do zastosowania zgodnie z postanowieniami Zasad przeciwdziałania nadużyciom i korupcji w PSG:]</i> Klauzula antykorupcyjna
Załącznik Nr 10	Pisemna informacja w języku polskim, dotycząca sposobu rozliczenia zamówienia na gruncie VAT.
Załącznik Nr 11	Oświadczenie, że Wykonawca nie jest podatnikiem VAT czynnym w rozumieniu ustawy o VAT wraz z podaniem przyczyny.
Załącznik Nr 12	Oświadczenie Wykonawcy o posiadanych numerach VAT-UE w innych krajach UE niż Polska, zawierające w szczególności nazwę kraju rejestracji oraz numer VAT-UE.
Załącznik Nr 13	Oświadczenie o braku rejestracji na VAT-UE w innych krajach niż Polska.

PODPISY:

Zamawiający:

_____

_____

_____

Wykonawca:

_____

_____

WZÓR